

“Жашыл Таксономиянын – улуттук классификаторун бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомуна 1-тиркеме

1. Преамбула

1.1. Ушул Жашыл таксономия Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн узак мөөнөттүү стратегиясы катары Жашыл экономика концепциясынын архитектурасынын негизги таянычтарынын бири болуп саналат.

Жашыл таксономияны ишке киргизүү менен жабдуулардын, товарлардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн, технологиялардын жана долбоорлордун расмий түрдө классификатору пайда болот, алар экономиканы декарбонизациялоо максаттарына жетүүгө өздөрүнүн кошкон салымдарына жараша климаттык-нейтралдуу, энергия натыйжалуу жана ресурстарды үнөмдөөчү техникалык жана сапаттык касиеттерге ээ болгон Жашыл товарлар, жабдуулар, технологиялар, кызмат көрсөтүүлөр жана долбоорлор катары аныкталат.

1.2. Жашыл таксономия төмөнкүдөй бир нече негизги багыттар боюнча белгиленген/өзгөчөлөнгөн максаттарга жетүү үчүн багытталган универсалдуу курал болуп саналат:

1.2.1. коммерциялык насыя-финансы институттарынын портфелинде алардын үлүшүн көбөйтүү менен жашыл финансылык инструменттерди жана жашыл насыя продуктыларын ишке киргизүү мүмкүнчүлүгү;

1.2.2. климаттык жана жашыл каржылоо аркылуу туруктуу каржылоо түрүндөгү кошумча капитал булактарын тартуу;

1.2.3. “жашыл” акчаны адалдоону алдын алуу;

1.2.4. бир эле учурда туруктуу жана жашыл мамлекеттик сатып алуулардын үлүшүн көбөйтүүдө тездеткич (акселератор) катары аракеттенүү;

1.2.5. атаандаштыкка жөндөмдүү жана адекваттуу баа түзүү аркылуу калкка жашыл технологияларды колдонууга өтүү мүмкүнчүлүгүн ачуу;

1.2.6. рынокту бир кыйла туруктуу жашыл өнүгүү циклине бара-бара трансформациялоо.

1.3. Жашыл Таксономиянын ушул редакциясы пилоттук болуп саналат. Кийинки редакцияларында товарлардын, ишмердиктин, тармактардын тизмеси кеңейтилмекчи. Ушул редакцияга кирген тармактар жана категориялар экономиканын реалдуу секторунда кыйла потенциалдуу суроо талапка ээ, ошондой эле калктын жашоо турмушунун сапатын жакшыртуу жана айлана чөйрөнү булгануусун төмөндөтүү контекстинде мамлекет үчүн стратегиялык мааниге ээ.

2. Документтин улуттук контексти

2.1. Жашыл Таксономия (мындан ары – Таксономия) 2050-жылга чейин Кыргыз Республикасында көмүртектин нейтралдуулугуна жетүү үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечимдерин, Кыргыз Республикасынын Салык кодексин ишке ашырууда саналат Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин саясатын ишке ашыруу үчүн негизги документ болуп саналат.

2.2. Таксономия төмөнкүдөй Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын жана эл аралык келишимдерин эске алуу менен түзүлдү:

- Кыргыз Республикасынын Салык кодекси, 2022-жылдын 18-январы, №3;
- Кыргыз Республикасынын Граждандык кодекси, 1998-жылдын 5-январы, №1;
- Кыргыз Республикасынын Суу кодекси, 2005-жылдын 12-январы, №8;
- “Бажылык жөнгө салуу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2019-жылдын 24-апрели, №52;
- “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамы, 2022-жылдын 11-августу, №92;
- “Кыргыз Республикасында инвестициялар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2003-жылдын 27-марты, №66;
- “Энергиянын кайра жаралуучу булактары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2022-жылдын 30-июну, №49;
- “Энергияны үнөмдөө жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 1998-жылдын 7-июну, №88;
- “Баалуу кагаздар рыногу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2009-жылдын 24-июну, №251;
- “Ишкерлердин укуктарын коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2001-жылдын 1-февралы, №15;
- “2015-жылдын 12-декабрында Париж шаарында кол коюлган Климаттын өзгөрүүсү жөнүндө Бириккен Улуттар Уюмунун Алкактык конвенциясы боюнча Париж макулдашуусун ратификациялоо тууралуу” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2019-жылдын 11-ноябры, №125;
- “Парник газдарынын эмиссиясы жана жутулушу жагындагы мамлекеттик жөнгө салуу жана саясат жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 2007-жылдын 25-ноябры, №71;
- “Айлана-чөйрөнү коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 1999-жылдын 16-июну, №53;
- “Атмосфералык абаны коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы, 1999-жылдын 12-июну, №51;
- “Кооптуу калдыктардын классификаторун жана калдыктардын кооптуулук классын аныктоо боюнча методикалык сунуштарды бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 15-январындагы №9 токтому;
- “Экономикалык иштин түрлөрү” мамлекеттик классификаторун бекитүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 11-январындагы № 9 токтому
- Инвестициялык долбоорлордун ишинин артыкчылыктуу түрлөрүн (экономика секторлорун) белгилөө жөнүндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 28-октябрындагы № 503 токтому;
- Продукциялардын (товарлардын жана тейлөөлөрдүн) мамлекеттик статистикалык классификатору ГК 017-2015, 3-версия жана башка колдонуудагы ченемдик укуктук актылар (мындан ары - ЧУА)

3. Документтин эл аралык контексти

3.1. Таксономиянын негизги функцияларынын бири эл аралык инвестицияларды тартуу үчүн жагымдуу шарттарды түзүү болуп саналат, таксономиянын принциптери жана классификациялары, туруктуу каржылоо чөйрөсүндөгү эл аралык практиканы эске алуу менен иштелип чыккан.

Таксономияда шайкештиктин абдан так критерийлери камтылгандыктан, белгисиз (күтүүсүз) тобокелдиктерди азайтат жана чыгымдарды азайтууга же бул процессти автоматташтырууга мүмкүндүк берет. Ушуга байланыштуу, максаттуу пайдаланууну тастыктоону башкаруу чыгымдары да төмөндөйт.

3.2. Ушул Жашыл Таксономиянын негизги категориялары эл аралык таксономиялар жана практикалар менен шайкеш келет:

- Эл аралык Капитал рынокторунун Ассоциациясынын Жашыл облигацияларынын Шайкештик принциптери (International Capital Markets Association’s Green Bond Principles) (<https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/green-bond-principles-gbp/>)
- Жашыл Облигациялар Шайкештик Принциптерине негизделген Насыялардын Рыногунун Ассоциацияларынын Жашыл Насыялар Шайкештигинин Принциптери (<https://www.lsta.org/content/green-loan-principles/>)
- Жашыл Облигациялар боюнча Демилгелер тарабынан түзүлгөн Жашыл Облигациялардын Таксономиясы (Climate Bond Taxonomy developed by Climate Bonds Initiative) (<https://www.climatebonds.net/standard/taxonomy>)
- Экономикалык Кызматташтык жана Өнүктүрүү Уюмунун Эл аралык жардамдын климаттык маркерлери менен (OECD DAC Rio Markers for Climate) (https://www.oecd.org/dac/environment-development/Revised%20climate%20marker%20handbook_FINAL.pdf)
- Парник газдарын бөлүп чыгарууну кыскартуу контекстинде, Эл аралык өнүктүрүү Банктарынын топтору тарабынан макулдашылган каржылоону эсептөө жалпы эрежелери менен (Multilateral Development Bank’s Common Principles for Climate Mitigation Finance Tracking)
- Туруктуу ишмердик боюнча Европа Бирлигинин Жашыл Таксономиясы менен (<https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/taxonomy-compass>)

3.3. Шайкештиктин критерийлерин иштеп чыгууда эл аралык техникалык ченемдик укуктук база, анын ичинде Кыргыз Республикасына товарларды жеткирүү чынжырына колдонулушу мүмкүн болгон эл аралык стандарттар эске алынды.

3.4. Маалыматтар үчүн Европалык Бирликтин Стандарттык номенклатурасынын ТЭИ ТН аналогдору (CN EU) жана (NACE 2.1.) экономикалык ишмердиктин коддору берилди.

1- Таблица. Ушул Жашыл Таксономиянын негизги категорияларынын башка эл аралык таксономиялары менен жана БУУнун туруктуу өнүгүү максаттары менен шайкештиги:

Категория	Технология	GBP	СВИ	MDB	EU	ТӨМ
Кайра жаралуучу Энергетика	Күн энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
	Күн энергиясын жылуулукка айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
	Кинетикалык шамал энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13

	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башка чөйрөгө которуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
Электр энергиясын берүү		✓	✓	✓	✓	7
Электр энергиясын сактоо	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айлантуу жана тескерисинче	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
	Электр энергиясын сактоо	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
	Энергияны сактоо максатында электр энергиясын механикалык кинетикалык энергияга айлантуу жана тескерисинче	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
Электр энергиясын суутекке айлантуу		✓	✓	✓	✓	9
Жеке транспорт	Жөө жүргүнчүлөр инфратүзүмү	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
	Мотору жок транспорт жана кичи электр транспорту үчүн инфратүзүм	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
	Мотору жок транспорт транспорт	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
	Кичи электр транспорту, электрлүү мопеддер жана электрлүү мотоциклдер	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
	Электромобилдер	✓	✓	✓	✓	9, 13
	Электрлүү транспорттун кубаттоочу инфратүзүмү	✓	✓	✓	✓	9, 13
Коммерциялык транспорт	Электромобилдер	✓	✓	✓	✓	9, 13
Коомдук транспорт	Коомдук транспорттун инфратүзүмү	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
	Коомдук транспорттун кызмат көрсөтүүлөрү	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13

	Темир жол транспорту	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
Кыймылсыз мүлк объектилеринин энергия натыйжалуулугу	Сертификацияланган жашыл имараттар	✓	✓	✓	✓	7, 8, 9, 10, 11, 13
	Учурдагы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергия керектөөлөрүн кыскартуу	✓	✓	✓	✓	7, 8, 9, 10, 11, 13
	Жылуулугу өткөргүчү төмөн курулуш материалдары	✓	✓	✓	✓	9
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	✓	✓	✓	✓	9, 12, 13
	Энергиясы натыйжалуу тиричилик техникасы	✓	✓	✓	✓	9, 12, 13
Өнөр жайында жана айыл чарбасында энергиянын натыйжалуулугу	Өндүрүш процесстерин оптималдаштыруу			✓	✓	9
	Өндүрүш базасын жакшыртуу		✓	✓	✓	9, 12, 13
	Жылуулукту кайрадан пайдалануу		✓	✓	✓	12, 13
Катуу тиричилик калдыктарын башкаруу	Тиричилик калдыктарын өзүнчө жыйноо	✓	✓	✓	✓	11, 12
	Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	✓	✓	✓	✓	11, 12
Курулуш калдыктары	Курулуш калдыктарын утилдештирүү	✓	✓	✓	✓	12
Өнөр жай жана коммерциялык калдыктар	Металлдарды кайра иштетүү	✓	✓	✓	✓	12
Айыл чарба калдыктары	Био отунду өндүрүү	✓	✓	✓	✓	12, 13
Ичүүчү сууну казып чыгаруу, даярдоо жана жеткирүү		✓	✓	✓	✓	3, 6, 11

Сугаруу үчүн сууну жеткирүү		✓	✓	✓	✓	2, 15
Сугаруу үчүн жаандын суусун топтоо жана сактоо		✓	✓	✓	✓	2, 15
Агынды сууларды тазалоо		✓	✓	✓	✓	6, 11, 14
Туруктуу айыл чарбасы	Жерди айдабай себүү	✓	✓	✓		2, 13
	Кунары кеткен жерлерди калыбына келтирүү	✓	✓	✓		1, 15
	Күнөскана чарбасы	✓	✓	✓		1, 2, 5
	Аквапоника системасы	✓	✓	✓		1, 2, 5
	Агриволтаика	✓	✓	✓		2, 7, 11, 13
	Пахтаны туруктуу өстүрүү жана кайра иштетүү	✓	✓	✓		1, 5, 13
	Асылдандыруу иштери	✓	✓	✓		2, 13, 15
	Энергетикалык биомассаны өстүрүү	✓	✓	✓		1, 7, 15
	Кампа	✓	✓	✓		2, 5
	Электрлүү бакча куралы	✓	✓	✓		9, 12, 13

Кыргыз Республикасынын Евразиялык Экономикалык Бирликтин бирдиктүү бажы мейкиндигинде тургандыгын эске алып, ушул Таксономияда төмөнкүдөй эл аралык классификаторлор колдонулат:

- Евразиялык экономикалык бирлигинин тышкы экономикалык ишмердигинин бирдиктүү товардык номенклатурасына ылайык товарлардын классификациясы (https://eec.eaeunion.org/comission/department/dep_tamoj_zak/klassifikatsiya-tovarov-v-sootvetstvii-s-tn-ved-eaes/);
- Евразиялык экономикалык бирлигинин тышкы экономикалык ишмердигинин бирдиктүү товардык номенклатурасына ылайык товарлардын классификатору (мындан ары - ТЭИ ТН) (<https://eec.eaeunion.org/comission/department/catr/ett/>)

4. Аныктамалар

Жашыл Таксономия – техникалык критерийлерге шайкеш келген долбоорлордун жана товарлардын жалпы улуттук классификатору болуп саналат жана төмөнкү талаптарга жооп берет:

- экономиканы декарбондоштуруунун улуттук максаттарына;
- түздөн түз же кыйыр энергия натыйжалуу же энергияны үнөмдөөчү касиеттерге ээ болсо же бул касиеттерди ишке ашырууга мүмкүндүк берсе;
- парник газдарын бөлүп чыгарууну азайтууга мүмкүндүк берет;
- кайра жаралуучу булактардан алынган энергияны, керектөө үчүн көнүмүш болгон энергия алып жүрүүчүлөргө айландырууга мүмкүндүк берет;
- айлана чөйрөгө чыгарылган зыяндуу заттардын санын төмөндөтөт;
- парник газдарынын бөлүп чыгарууга түздөн-түз салым кошпогон, бирок БУУнун Туруктуу Өнүгүү Максаттарын колдогон секторлордо, туруктуу өнүгүү максаттарына жетүүгө мүмкүндүк берет;
- климаттын өзгөрүшүнүн кесепеттерине ыңгайлашууга мүмкүндүк берет.

Тармак - экономикалык сектор же тематикалык иш-аракетке ылайык субкатегориялардын логикалык топторун камсыз кылуучу таксономиялык классификациянын эң жогорку категориясы.

Категория – деталдуу экономикалык же технологиялык параметрлер менен шайкеш келген топчолорду топтогон ишмердиктин классификациянын экинчи деңгээли. Категориялар эл аралык таксономиянын талаптарын эске алуу менен Кыргыз Республикасынын колдонуудагы ченемдик укуктук базанын юридикалык аныктамалары менен унификацияланды.

Технология – классификациянын үчүнчү деңгээли, ал физикалык, химиялык жана биологиялык процесстердин негизинде же ишмердиктин негизги функционалдык түшүнүктөрдүн негизинде жашыл ишмердикти баяндайт.

Функционалдык Топ – технологиянын кошумча нарктын чынжырчасынын ишмердигин баяндайт.

Компонент – товардын же ишмердиктин өзгөчөлүгүн баяндайт.

Критерий – Таксономиянын шайкештигине техникалык талаптарды деталдаштырат.

Тактоо – Критерийлердин натыйжалуу колдонулушу үчүн керек болгон деталдарды берет.

Долбоордун параметрлери – социалдык жана экологиялык тобокелдиктерди же тышкы баалоону контролдоо боюнча зарыл болгон талаптарды баяндайт.

Салыктык макам – кайсы салык жеңилдиктери ишмердиктин/технологиянын же товарлардын/жабдуулардын конкреттүү түрүнө берилээрин көрсөтөт.

Таксономиянын колдонуучулары – Кыргыз Республикасында резидент макамына байланышы жок жеке же юридикалык жактар, Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдары же жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары.

Инвестициялар – “Кыргыз Республикасында инвестициялар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 27-мартындагы № 66 Мыйзамынын 1-беренесиндеги аныктамасына ылайык.

Жашыл ишмердик – ушул Жашыл Таксономиянын максаттарын жана критерийлерин канааттандырган экономикалык ишмердик/технология.

Жашыл товарлар – көмүртеги төмөн, энергия натыйжалуу, энергияны үнөмдөөчү же ресурсту үнөмдөөчү сапаттарга ээ болгон товарлар/жабдуулар, ошондой эле ушул Жашыл таксономиянын максаттарына жана критерийлерин канааттандырган экономикалык ишмердүүлүктү ишке ашырууга мүмкүндүк берүүчү товарлар/жабдуулар.

Жашыл долбоор – бул башталышы жана аяктоосу менен бирдиктүү инвестициялык ишмердүүлүккө бириктирилген иш-чаралардын жыйындысы, мында жеке иш-чаралар же жалпы максат ушул Жашыл таксономиянын талаптарына жооп берет, же жыйынтыгы жок дегенде 20 пайыздан кем эмес парник газдарынын бөлүп чыгаруусунун далилденген кыскарышына алып келет.

Жашыл каржылоо – ушул Жашыл Таксономиянын талаптарына жооп берген долбоорлор же активдер, ишмердүүлүккө инвестициялар, финансылык коргоо же биоартүрдүүлүктү өнүктүрүү, Климаттык, Көгүш жана Экологиялык каржылоону өзүнө камтыган эл аралык термин.

Көгүш каржылоо – сууну керектөөнү азайткан же суунун сапатын жакшырткан, же суу ресурстарын башкарууну жакшыртуу, анын ичинде аквакультура жана/же жер үстүндөгү же жер астындагы сууларды булгоочу заттардын бөлүп чыгаруусун азайтуу жана/же БУУнун алтынчы Туруктуу өнүгүү максатына жетүүгө жардам берүүчү долбоорлор же активдер, ишмердикке инвестициялар .

Экологиялык каржылоо – айлана-чөйрөнүн булганышын азайтууга, ошондой эле экология үчүн парник газдары болуп саналбаган экологиялык зыяндуу заттардын бөлүп чыгаруусун азайтууга мүмкүндүк берүүчү долбоорлор же активдер, ишмердикке инвестициялар.

Климаттык каржылоо – климаттын өзгөрүшүнө ыңгайлашуу жана/же парник газдарын бөлүп чыгарууну азайтууга багытталган финансылык активдерди же/жана долбоорлорду өзүнө камтыган эл аралык термин;

Туруктуу каржылоо – жаратылышты, коомчулукту, башкарууну (ESG), жашыл каржылоону, климаттык, төмөн көмүртекти жана социалдык каржылоону өзүнө камтыган эл аралык термин.

Насыя – Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык.

Жашыл насыя – Жашыл каржылоо максаттарын каржылоо үчүн берилген насыя.

Финансылык инструмент – “Баалуу кагаздар рыногу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2009-жылдын 24-июлундагы № 251 Мыйзамынын 3-беренесиндеги аныктамасына ылайык.

Жашыл актив – физикалык кыймылдуу жана кыймылсыз мүлк, мунун мүнөздөмөсү ушул Жашыл таксономиянын талаптарын канааттандырат;

Жашыл каржылык инструмент – каржылык курал, мында каражаттарды максаттуу пайдалануу Жашыл каржылоонун максаттарына гана багытталат.

Жашыл облигация – бул каржылык инструмент, мында каражаттарды максаттуу пайдалануу жашыл каржы инструментинин варианттарынын бири болгон Жашыл каржылоонун максаттарына гана багытталат.

Баалоочу – Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында каралган тартипте жашыл таксономияга шайкештиги жөнүндө документти же көз карандысыз баалоочунун пикирин билдирүүгө уруксат алган жана өзүнүн квалификациясын тастыктаган жеке же юридикалык жак.

Көз карандысыз баалоочунун пикири – верификатор тарабынан ушул Жашыл таксономиянын талаптарына долбоордун шайкештигин баалоо, ошондой эле эл аралык практикада «Экинчи тараптын пикири/ Second Party Opinion» деп аталат.

Шайкештик документи – Кыргыз Республикасындагы жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу органдын талаптарына ылайык таризделген, Жашыл таксономиясынын талаптарына шайкештигин ырастаган физикалык же электрондук документ.

Кошумча нарк салыгы (КНС) – Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 252-беренесине ылайык.

Бажы чек арасы – Бажылык жөнгө салуу жөнүндө Мыйзамынын 1-беренесине ылайык.

Жабдуулар – ушул Жашыл таксономиянын талаптарын канааттандырган буюм же товар, буларды эксплуатациялоо таксономиянын максаттарына жетүүгө мүмкүндүк берет.

Технологияларды жеткирүү – таксономиянын максаттарына жетүүгө мүмкүндүк берген кызмат көрсөтүүлөрдү жана башка интеллектуалдык менчикти берүү.

Ишкердик субъектилери – “Ишкерлердин укуктарын коргоо жөнүндө” 2001-жылдын 1-февралындагы Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесине ылайык.

GHG Protocol – парник газдарын бөлүп чыгаруу боюнча отчеттулукту түзүүнүн эл аралык стандарттарынын сериясы. Майда бараты шилтемеде <https://ghgprotocol.org>. Стандартты колдонуу контекстинде маалымдама маалыматтары катары төмөнкү түшүнүктөр колдонулат, так аныктама стандарттарга ылайык болушу керек.

Камтуу 1 – булактардан чыккан парник газдарынын бөлүп чыгарылышы түздөн түз көзөмөлдөнөт.

Камтуу 2 – түйүндүү энергия булактарын керектөөдөн келип чыккан парник газдарынын бөлүп чыгарылышы.

Камтуу 3 – кошумча нарктын чынжырчасында парник газдарынын бөлүп чыгарылышы.

Камтуу 3, категория 15 – инвестициялык ишмердиктен парник газдарынын бөлүп чыгарылышы.

Бөлүп чыгаруулардын коэффициенттери – казылып алынган отундун же түйүндөгү энергия булактарынын (электр энергиясынын, жылуулук энергиясынын) товардык санын керектөөдө парник газдарынын бөлүп чыгаруу санын баалоого мүмкүндүк берүүчү сандык маани.

Парник коэффициенттери – “Парник газдарынын эмиссиясы жана жутулушу жагындагы мамлекеттик жөнгө салуу жана саясат жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесиндеги “парник газдарынын сан-эсебин кайра алуунун коэффициенттери” аныктамасына ылайык жана тактоо менен, бул документтин

алкагында x кг CO_2 бөлүп чыгарууларынан парник эффектисине бирдей болгон 1 кг парник газын бөлүп чыгаруудан атмосферадагы парник эффектисинин бирдейлиги.

CO_2e – CO_2 бөлүп чыгарууларынын ошондой эле CH_4 и N_2O бөлүп чыгарууларынын салымдарын өзүнө камтыган бөлүп чыгаруулардын CO_2 эквиваленти.

ТӨМ – Бириккен Улуттар Уюмунун аныктамасындагы Бириккен Улуттар Уюмунун туруктуу өнүгүү максаттары.

“Зыяндуулукту алдын алуу” принциби – эл аралык таанылган жашыл каржылоо принциби, мында климаттын өзгөрүшү менен байланышкан күрөшкө багытталган же климаттын өзгөрүшүнө ыңгайлашуусуна багытталган интервенциялардын процессинде айлана чөйрөгө жана коомго кыйыр терс таасирин тийгизүүдөн качууга милдеттендирет.

5. Колдонуучулар

5.1. Физикалык жактар (резиденттер жана резидент эместер) - Кыргыз Республикасындагы жашоонун сапатын түздөн-түз жакшыртуу үчүн өзүнүн инвестициясы тууралуу чечимдерди кабыл алуу үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын салык кодекси менен жөнгө салынган фискалдык жеңилдиктерди алууга өзүнүн укуктарын ишке ашыруу үчүн ушул Жашыл таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (11 бөлүк).

5.2. Юридикалык жактар (резиденттер жана резидент эместер) – Кыргыз Республикасынын стратегиялык максаттарына шайкеш келген ишмердиктин түрлөрүн тандоодо жана өзүнүн инвестициялары жөнүндө чечимдерди кабыл алуу үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын салык кодекси менен жөнгө салынуучу/аныкталуучу фискалдык жеңилдиктерди алууга өзүнүн укуктарын ишке ашыруу үчүн ушул Жашыл таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (11 бөлүк).

5.3. Банктар, банктык эмес жана адистештирилген финансылык – кредиттик уюмдар – жашыл каржылоонун продуктуларын иштеп чыгууда жана ишке ашырууда ушул Жашыл таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (11 бөлүк). Жашыл Таксономиянын критерийлерин колдонуу жашыл каржылоонун продуктуларын киргизүүдө, шайкештикке идентификациялоо процесстерин жөнөкөйлөтүүнүн эсебинен операциялык чыгымдарды кыскартууга мүмкүндүк берет.

5.4. Кыргыз Республикасынын башкаруу мамлекеттик органдары – Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарынын талаптарын ишке ашыруу үчүн ушул Жашыл Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке алуусу керек (11 бөлүк).

5.5. Кыргыз Республикасынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары – Кыргыз Республикасынын стратегиялык артыкчылыктары менен өзүнүн ишмердигин макулдашуу үчүн ушул Жашыл Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке алуусу керек (11 бөлүк).

6. Кыргыз Республикасынын жашыл таксономиясынын башка өлкөлөрдүн жана уюмдардын таксономиялары менен колдонуу принциптери

6.1. Кыргыз Республикасынын аймагында экономикалык ишмердикти жүргүзгөн уюмдар жана инвесторлор өздөрүнүн башкы уюму катталган юридикалык орду боюнча колдонулуп жаткан таксономия боюнча отчет берүүгө тийиш, башкы уюмдун отчеттуулук

таксономиясы менен ушул Таксономиянын колдонулушун камсыз кылуу үчүн төмөнкү эрежелерди колдонуу керек¹:

6.1.1. Ушул Жашыл таксономияда көрсөтүлгөн талаптардан айырмаланган бардык ишмердиктин түрлөрү жана продукциялары, критерийлери үчүн Кыргыз Республикасынын аймагында ишмердүүлүктүн контекстинде “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүрөктүү” деген терминдерди колдонууга тыюу салынат. Талаптар ушул Жашыл Таксономия күчүнө киргенден кийин демилгеленген ишмердикке жайылтылат жана ушул таксономияда көрсөтүлгөн экономикалык ишмердиктин жана товарлардын категориясына гана жайылтылат жана физикалык түсү жашыл түскө жакын түстөн айырмаланган товарларга карата колдонулат.

6.1.2. ички отчеттуулук жана/же насыя берүүчүнүн/инвестордун талабы боюнча банктар жана банктык эмес жана адистештирилген финансы-кредиттик уюмдар өзүнүн таксономиясын же башка өлкөлөрдүн/уюмдардын таксономиясын колдоно алышат. Мында Кыргыз Республикасынын аймагында түзүлгөн “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүрөктүү” портфель тууралуу маалыматтарды басып чыгарууга жана жайылтууга тыюу салынат, эгерде портфель Кыргыз Республикасынын Жашыл Таксономиясынын талаптарына жана критерийлерине шайкеш келбесе.

6.1.3. Эгерде продукция ушул Жашыл Таксономиянын технологиясына же функционалдык тобуна таандык болсо жана башка таксономиялардын ушул Жашыл Таксономиядан окшоштук тапса жана башка таксономияда шайкештиктин кыйла катаалыраагы колдонулса, анда башка таксономиядагы шайкештикке критерийлердин катаалыраак талаптарын колдонуу зарыл.

6.1.4. Ушул Жашыл Таксономияда орун албаган категориялар (жок категориялар), керек болгон категориялары бар болгон башка таксономияларды колдонуу менен колдонулушу мүмкүн. Бирок аларды бирдиктүү колдонуу үчүн жалпы талаптар жок болсо ар кандай таксономиялардын ылайыктуу категорияларын тандоого тыюу салынат.

6.1.4. Эгерде технология же функционалдык топ ушул Жашыл Таксономиянын колдонуудагы категорияларында орун албаса (жок болсо), башка таксономиялардын окшош категориясынын технологияларын же функционалдык топтун колдонулушунатыюу салынат.

6.2. Көз карандысыз баалоочунун пикирин түзүүдө, баалоочулар жогоруда белгиленген талаптарды эске алуусу керек.

7. Таксономиянын түзүмү

7.1. Категориялардын, технологиялардын, функционалдык топтордун жана компоненттердин аталыштары – ушул документте категорияларды аныктоого илимий жана юридикалык ыкмалар колдонулат – колдонуучу жазуу формасын эске албай

¹ Мисалы, энелик компания Нидерланд Королдугунда катталса, Европа Бирлигинин таксономиясына ылайык отчет бериши керек.

² Бажы классификациясын аныктоо жана экономикалык ишмердиктин коддоруна шайкештикти аныктоо контекстинде маанилүү (https://eec.eaunion.org/comission/department/dep_tamoj_zak/klassifikatsiya-tovarov-v-sootvetstvii-s-tn-ved-eaes/), (<https://cbd.minjust.gov.kg/94011/edition/1253103/ru?anchor=pr>)

аныктоонун маңызын түшүнүшү керек.² Төмөнкүдөй мисалды карайлы: Жашыл Таксономиянын таблицаларында “Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айландыруу” – аныктамасы колдонулат, бул “Энергиянын кайра жаралуучу булактары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамында колдонулган “Күн орнотмосу” аныктамасы менен мааниси бирдей жана эл аралык практикада колдонулган “Күн генерациясы” же “Photovoltaic Solar” терминдери бирдей мааниге ээ. Жашыл Таксономиянын колдонуучулары, ушул документтеги категориялардын, технологиялардын жана функционалдык топтордун аныктамаларынын маанисин эске алышы керек. Шайкештикке же эквиваленттүүлүккө аныктоо үчүн жазма формаларына өзгөчө байланыштыруудан алыс болуу керек.

7.2. ЭИМК Коддору жана NACE 2.1 – ушул коддор колдонуучуларга ушул Жашыл Таксономиянын критерийлеринин экономикалык ишмердик түрлөрүнө алардын шайкештигин аныктоого мүмкүндүк берет, же кошумча талаптар канааттандырылгандан кийин, эгерде код ишмердиктин түрлөрүнүн кеңири спектрине жайылтылса. Жашыл Таксономияга шайкеш келген ишмердиктин коддору кара шрифт менен белгиленет.

7.3. ПМСК Коддору 3 (CРА 2.1) жана ПМСК 4 (CРА 2.2) – Бул коддор шайкештикти кыйла так аныктоо үчүн ЭИМК жана NACE боюнча экономикалык ишмердиктин коддолушун деталдаштырат. ПМСК Коддору 4 – бул Таксономиянын талаптарына толугу менен жооп берген келечектеги маалымдамалардын чыгарылышында ишмердиктин уникалдуу коддорун түзүү үчүн сунуштамалар. Жашыл Таксономияга толугу менен шайкеш келген ишмердиктин коддору кара шрифт менен белгиленет.

7.4. ТЭИ ТН коддору жана CN EU – ушул коддор колдонуучуларга жабдуулардын Жашыл Таксономиянын критерийлерине шайкештигин аныктоого мүмкүндүк берет же аныктамалар боюнча, же кошумча талаптар канааттандырылгандан кийин, эгерде код товарлардын (жабдуулардын) кеңири спектрине жайылтылса. Жашыл Таксономияга шайкеш келген товарларга гана жайылтылган товарлардын коддору кара шрифт менен белгиленет.

7.5. Критерийлер жана тактоолор – ушул колонкалар шайкештик параметрлерине көңүл бурууга мүмкүндүк берет. Жашыл Таксономиянын талаптарын канааттандыруу үчүн, ишмердик (технологиялар) же товарлар (жабдуулар) көрсөтүлгөн талаптарга так жооп бериши керек.

8. Экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди башкаруу

8.1. Жашыл таксономиянын талаптарына жооп берген бардык долбоорлор жана ишмердик экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоого тийиш. Тобокелдиктер биринчи кезекте долбоордун акыркы бенефициарлары же иштеп чыгуучулары тарабынан контролдонот, жана бул долбоорго каржы берүүчү уюмдардын шайкештиги текшерилет. Бул болсо «зыян келтирүүнүн алдын алуу» принцибин канааттандыруу үчүн экология, жаратылыш ресурстарын коргоо, өнөр жай коопсуздугу жана эмгек мамилелери жаатындагы Кыргыз Республикасынын бардык колдонулуп жаткан ченемдик укуктук актыларынын тиешелүү Жашыл таксономиясынын бардык ишмердүүлүгү үчүн шайкеш келишин билдирет.

Буга кошумча, банктардын жана финансы институттарынын бардык ири долбоорлору жана ишмердиги, Европа реконструкциялоо жана өнүктүрүү банкына же Эл аралык каржы корпорациясынын социалдык жана экологиялык туруктуулугун камсыз кылган Экватор

² Бажылык классификациялардын аныктоо контекстинде маанилүү (https://eec.eaunion.org/comission/department/dep_tamoj_zak/klassifikatsiya-tovarov-v-sootvetstvii-s-tn-ved-eaes/) жана экономикалык ишмердиктин коддоруна шайкештигин аныктоо (<https://cbd.minjust.gov.kg/94011/edition/1253103/ru?anchor=pr>)

Принциптери же ишмердиктин Стандарттары сыяктуу эл аралык стандарттарга ылайык экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди башкарууга тийиш. Ири долбоорлордун түшүнүгү 11-бөлүктүн “долбоордун параметри” колонкасында деталдаштырылат. Банктар, банктык эмес жана адистештирилген финансы-кредиттик уюмдар жашыл ишмердикти жүргүзүүдө, экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди башкаруу боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын талаптарын жана сунуштамаларын жетекчиликке алуусу керек.

9. Шайкештикти баалоо

9.1. Таксономияга шайкеш келүү үчүн ишмердик/технологиялар же жабдуулар/товарлар товарлар логикалык жактан учурдагы категорияга, технологияга, функционалдык топко жана компонентке туура келиши керек жана долбоордун критерийлеринде, параметрлеринде жана тактоолорунда көрсөтүлгөн талаптарды канааттандырышы керек.

9.2. ЭИМК, ПМСК, же ТЭИ ТН кодун ыйгаруу критерийлерине шайкеш келүү жана долбоордун критерийлеринде, тактоолорунда жана параметрлеринде көрсөтүлгөн талаптарга шайкеш келүү Таксономияга шайкеш келүү үчүн да жетиштүү.

9.3. Жашыл каржылоонун максаттарына шайкеш келүүсү үчүн учурдагы категорияга, технологияга, функционалдык топко жана компонентке туура келүүсү жетиштүү жана долбоордун параметрлеринде, критерийлерде, тактоолордо, көрсөтүлгөн талаптарды канааттандырышы керек. ЭИМК, ПМСК, же ТЭИ ТН коддору шайкештик процессин автоматташтырууга көмөктөшөт.

9.4. Баалоочуларга жана шайкештик документтерине талаптар бекитилгенге чейин баалоо колдонуучулар тарабынан өз алдынча жүргүзүлөт, ал эми шайкештик документи жогоруда белгиленген эрежелердин негизинде жүргүзүлөт.

10. Фискалдык жеңилдиктер

10.1. Кыргыз Республикасынын салык кодексинин 38-главасы КНС нөлдүк ставкасы менен берүүлөрдүн товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө берүүлөрдүн тизмесин аныктайт. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын алкагында, Кыргыз Республикасынын салык кодексинин 284-беренеси жана 297-беренесинин 22-пункту энергия жана ресурстук натыйжалуулук талаптарына жооп берүүчү технологияларды, жабдууларды жана анын комплекттөөчүлөрүн берүү тизмегин аныктоону талап кылат. Ушул Жашыл Таксономия Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине, көрсөтүлгөн талаптарды аткарууга мүмкүндүк берет.

10.2. Ушул Жашыл Таксономия менен жогоруда көрсөтүлгөн талаптарды ишке ашыруунун төмөнкүдөй механизмдери каралган:

10.2.1. Кыргыз Республикасынын бажы чек арасын кесип өтүүдө КНС төлөмдөрүнөн бошотуу (КНС кайтаруу механизмдин колдонбостон). Ушул механизм ТЭИ ТН эксклюзивдүү коду менен баяндалган жабдууларга/товарларга жайылтылат. Жашыл таксономиянын талаптарын канааттандырган товарлар/жабдуулар, бирок товарлардын бир кыйла кеңири спектрин камтыган жана фискалдык жеңилдиктерди караган кодго кирген товарлар, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Бажы кызматы колдонууга жата турган зарыл маалымдамалар жана нускамалар иштелип чыккандан кийин бошотууларды талап кылууга акылуу.

10.2.2. Фискалдык жеңилдиктерди караган категориялар жана Жашыл Таксономиянын шайкештик негизинде Кыргыз Республикасынын чек арасын кесип өткөн товарларды

сатууда жана кызмат көрсөтүүлөрдү берүүдө КНС төлөмдөрүнөн бошотуу. Ишмердиги экономикалык ишмердиктин түрлөрүнүн мамлекеттик классификаторунун коду менен толук камтылган жана аныктамасы боюнча шайкеш келген жана фискалдык жеңилдиктерди караган ишкер субъекттери, Жашыл Таксономия кабыл алынгандан кийин КНС төлөмдөрүнөн бошотууну талап кылууга акылуу.

10.2.3. Эгерде экономикалык ишмердиктин түрүнүн мамлекеттик классификаторунун тийиштүү коду же продукциянын мамлекеттик статистикалык классификатордун коду, жашыл ишмердик болуп саналган класстын алдындагы ишмердиктин бир кыйла кеңири спектрин камтыса, анда ишкердик субъекттери фискалдык жеңилдиктерди алууну талап кылууга акылуу, бирок продукциянын мамлекеттик статистикалык классификатору жеткире иштелип чыккандан кийин гана (товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн) жана Жашыл Таксономиянын талаптарын аткарууну камсыздоо максатында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу салык кызматы үчүн зарыл болгон нускамаларды бекиткенден кийин.

10.2.4. Ишмердиктин бир нече түрү менен алектенген уюмдар, мунун бир бөлүгү ушул Жашыл Таксономияга шайкеш келсе жеңилдиктерди алууну талап кылууга акылуу, эгерде мындайлар каралса.

10.3. Жашыл Таксономияны колдонуу менен фискалдык жөнгө салуунун негизги максаты, КНС тен (12 %) бошотуулардын суммасына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн акыркы керектөөчүлөр үчүн бааларды төмөндөтүү болуп саналат. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети акыркы керектөөчүлөргө жеткирүүчүлөрдүн чынжырчасында ашөпкө пайда түрүндө ишкер субъекттери тарабынан КНСтин суммасын ээлеп алуу фактыларын ачыктоо үчүн рынокко финансылык мониторингдөө жол жоболорун түзүү зарылдыгын көрөт. Эгерде мындай фактылар аныкталган учурда, Кыргыз Республикасынын финансы министрлигине караштуу мамлекеттик салык кызматы текшерүүлөрдү жүргүзүүсү зарыл, эгерде мындай фактылар тастыкталса, ишкер субъекттерден КНСтини суммасына барабар болгон сумманы өндүрүү керек, ошондой эле колдонуудагы ченемдик укуктук актыларга ылайык туумдарды өндүрүү зарыл.

10.4. Кыргыз Республикасынын салык кодексинин 191-беренесинин 7.2.-пунктуна ылайык, КНСтан бошотуудан тышкары, баалуу кагаздар боюнча инвесторлордун киреше салыгынан бошотуу каралган, анын ичинде Кыргыз Фондулук Биржасынын листингинде турган жашыл облигациялар боюнча.

11. Шайкештик критерийлери – Маалымдама Таблицалар

11.1 Тармак: Энергетика

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CРА 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Кайра жаралуучу энергетика	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Изилдөө / Долбоорлоо/ Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Күн электр станцияларын (КЭС) куруу жана ишке киргизүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн керек болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	МА71.12	N71.12	МА71.12.13	N71.12.13.100			КЭС гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергияга айландыруу	Курулуш	Күн электр станциясын куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.100; F42.22.13.100; F42.22.22.100; F42.22.23.100			КЭС гана тиешелүү ишмердик	Күн электр станциясын куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Белгиленген кубаттуулугу 1 МВт тан ашкан долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Эксплуатациялоо	Күн электр станциясын эксплуатациялоо	D35.11.9	D35.12	D35.11.10.600	D35.12.00.100			КЭС гана тиешелүү ишмердик		Белгиленген кубаттуулугу 1 МВт аспаган долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Фотоэлектрдик панелдер	C26.11	C26.11	C26.11.22.400	C26.11.22.420	8541430000	85 41 43	Модулардын операциялык стандарттарын жапкан EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC кандайдыр бир стандарттары боюнча сертификациясы же CE маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги 2011/65/EU Директивасына шайкештигине RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу	Панелдерди өндүрүүчүлөр мажбурлаган эмгекти пайдалануу менен байланыштуу чектөөлөргө дуушар болгон фирмалардын тизмесинде болбошу керек		КНСнан толук бошотулат
	Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айлантуу	Өндүрүш / Импорт	Фото электрлүү элементтер	C26.11	C26.11	C26.11.22.400	C26.11.22.410	8541420000	85 41 42	КЭР модулардын сорттоонун жалпы эрежелерине ылайык А жана Б сапаттарынын категориялары же эквиваленттүү стандарттары же EN 50461 шайкештигине маркалоо	Элементтерди өндүрүүчүлөр мажбурлаган эмгекти пайдалануу менен байланыштуу чектөөлөргө дуушар болгон фирмалардын тизмесинде болбошу керек		КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына айлантуу	Өндүрүш / Импорт	Инверторлор	C27.11	C27.11.50.500	C27.11.50.500	8504408500; 8504408700; 8504405500	85 04 40 85 90;5 04 40 86 90;85 04 40 60		Буюмдун операциялык параметрлерин жана коопсуздугун камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын ичинен бирөөсүнө сертификациялоо же CE маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу	Күн электр станциялары үчүн инвертор катары максатка ылайыктуулугуна шайкеш келген тийиштүү маркалоо, буюмга түздөн-түз коюлган маркалоонун негизинде анын техникалык паспортунда же буюмду коштогон же буюмдун партиясын коштогон башка документтерде ырасталат.		КНСнан толук бошотулат
	Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Кабельдик-өткөргүч продукция	C27.32	C27.32	C27.32.14	C27.32.14.100	8544601000; 8544499108	85 44 60 10 10; 85 44 60 10; 85 44 49 91	Озонго жана ультракөгүш нурланууга обочолонгон туруктуулукту тастыктаган жана кабельдик-өткөргүч продукциянын эквиваленттүү стандарттарына жана EN (EN 50618), UL (UL 4703), IEC стандарттарынын ичинен бирөөсүнө сертификациялоо же CE маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу			КНСнан толук бошотулат

	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/ Импорт	Электр энергиясынын эки багыттагы эсептегичтер	C26.51	C26.51	C26.51.63.700	C26.51.63.710		90 28 30 11; 90 28 30 19	Эсептегичтин коопсуздугун, функционалын жана тактыгын камтыган EN, UL, CSA, BSI, ГОСТ, EAC, IEC стандарттарынын ичинен бирөөсүнө сертификациялоо же CE маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу	Эсептегичтин максатка ылайыктуулугуна шайкеш келген тийиштүү маркалоо, буюмга түздөн-түз коюлган маркалоонун негизинде анын техникалык паспортунда же буюмду коштогон же буюмдун партиясын коштогон башка документтерде ырасталат. Эгерде Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн учурда сериялык өндүрүштү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон тийиштүү ченемдик техникалык документтер		КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Электр монтаждоо кызматтары	Күн электр станцияларын имараттарда монтаждоо	F43.21	F43.21	F43.21.10.900	F43.21.10.910						КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын күзгү концентраторлорунун негизинде электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Күн концентраторлору	C26.70	C26.70	C26.70.21.500; C26.70.21.530; C26.70.21.550;	C26.70.21.510	7009920000	70 09 92	Талаптарга визуалдуу баа берүү ыкмасы менен же техникалык же товардык документациянын негизинде шайкеш келүүсү. Конструкциянын буюмдарында оор металлдардын жана туруктуу органикалык булгагычтардын жоктугу тууралуу тастыктоочу документтердин болуусу. Эгерде конструкцияда электр жабдуулары бар болгон учурда 2011/65/EU Директивасына шайкеш келген RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Дүң соода	Күн электр станциясы үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.15	G46.64.08.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Чекене соода	Күн электр станциясы үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	G47.54.00.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын электр энергиясына же жылуулукка айландыруу	Лизинг	Лизинг жабдуулары, күн электр станцияларын же күн жылуулук системаларын долбоорлоо, эксплуатациялоо же тейлөө, ошондой эле күн электр станцияларынын жана күн жылуулук системаларынын өзүн же алардын бөлүктөрүн	O77.22; O77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	O77.39.09.100			Ишмердик күн электр станцияларына же күн жылуулук системаларына гана тийиштүү			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Күн коллекторлору	C28.21	C28.21		28.21.17.100	8419120000	84 19 12	Талаптарга визуалдуу баа берүү ыкмасы менен же техникалык же товардык документациянын негизинде шайкеш келүүсү. Конструкциянын буюмдарында оор металлдардын жана туруктуу органикалык булгагычтардын жоктугу тууралуу тастыктоочу документтердин болуусу. Эгерде конструкцияда электр жабдуулары бар болгон учурда 2011/65/EU Директивасына шайкеш келген RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Кыйыр жылытылуучу бойлерлер (жылуулук аккумуляторлору)	C25.21; C25.22	C25.21; C25.22		25.22.10	7310100000; 7310299000; 8516108000	73 10 10 00 10; 73 10 29 90 10; 85 16 10 80	Талаптарга визуалдуу баа берүү ыкмасы менен же техникалык же товардык документациянын негизинде шайкеш келүүсү. Конструкциянын буюмдарында оор металлдардын жоктугу тууралуу тастыктоочу документтердин болуусу. Эгерде конструкцияда электр жабдуулары бар болгон учурда 2011/65/EU Директивасына шайкеш келген RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу. Энергия үнөмдүүлүгү классына шайкештиги No 814/2013 (ЕС) Регуляциянын талаптарынын	Бойлердин максатка ылайыктуулугуна шайкеш келген тийиштүү маркалоо, буюмга түздөн-түз коюлган маркалоонун негизинде анын техникалык паспортунда же буюмду коштогон же буюмдун партиясын коштогон башка документтерде ырасталат. Эгерде Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн учурда сериялык өндүрүштү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон тийиштүү ченемдик техникалык документтер.		КНСнан толук бошотулат

										негизинде же башка эл аралык стандарттардын эквиваленттери менен тастыкталган ушундай мүнөздөмөлөрү бар			
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Өндүрүш / Импорт	Күн жылуулук орнотулмаларын башкаруунун электрондук блоктору	C26.51	C26.20; C27.90	C26.51.52.300; C26.51.70.900	C27.90.11.100	9032102000; 9032890000	90 32 10 20 90; 90 32 89 00 40	Контроллердин коопсуздугун жана функционалын камтыган EN, UL, CSA, BSI, ГОСТ, EAC, IEC стандарттарынын ичинен бирөөсүнө сертификациялоо же CE маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу	Контроллердин максатка ылайыктуулугуна шайкеш келген тийиштүү маркалоо, буюмга түздөн-түз коюлган маркалоонун негизинде анын техникалык паспортунда же буюмду коштогон же буюмдун партиясын коштогон башка документтерде ырасталат. Эгерде Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн учурда сериялык өндүрүштү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон тийиштүү ченемдик техникалык документтер.		КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Монтаждоо кызматтары	Күн жылуулугун камсыздоо системаларын орнотуу жана монтаждоо	C43.22	C43.22	F43.22.11	F43.22.11.100			Күн жылуулук системаларына гана тийиштүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Ижара кызматтары	Күн жылуулугун камсыздоо системаларын үчүн күн коллекторлорун жана башка жабдууларды орнотуу үчүн жерлерди ижарага берүү		M68.20		M68.20.02.100						КНС 50%га төмөндөтүү
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Дүң соода	Күн жылуулугун камсыздоо системаларын үчүн товардык номенклатура	G46.90	G46.84	G46.90.10.000	G46.84.02.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Чекене соода	Күн жылуулугун камсыздоо системаларын үчүн товардык номенклатура		G47.52		G47.52.05.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Башкаруу / Сыноолор	Кошулуу максатында жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөрдү жана бөлүштүрүүчү түйүндөрдү куруу жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар, анын ичинде улуттук түйүндөргө, энергиянын кайра жаралуу булактарынан топтолгон жаңы кубатуулуктарды, же климаттын өзгөрүшүнө туруктуу түйүндөрдү жакшыртуу боюнча чаралар, же учурдагы инфратүзүмдөр менен салыштырганда жоготууларды олуттуу кыскартуу (10% ашуун).	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.200			Шамалдын электр энергиясына гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Курулуш	Шамал электр станциясын куруу үчүн курулуш кызматтары	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.200; F42.22.13.200; F42.22.22.200; F42.22.23.200			Шамал электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик	Шамал электр станциясын куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Белгиленген кубаттуулугу 30 кВт тан жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Эксплуатациялоо	Шамал электр станциясын эксплуатациялоо	D35.11.9	D35.12	D35.11.10.500	D35.12.00.200			Шамал электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик		Белгиленген кубаттуулугу 30 кВт тан жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Лизинг	Шамал электр станциясын эксплуатациялоо жана же тейлөө үчүн жабдууларды лизингге берүү ошондой эле Шамал электр станциясын жана анын компоненттерин	N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	O77.22.30			Шамал электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик		Белгиленген кубаттуулугу 30 кВт тан жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык	КНСнан толук бошотулат

											жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/импорт	Гондола жана/же шамал турбинасынын генератору	C28.11	C28.11	C28.11.24	C28.11.24	8502310000	85 02 31 00 85; 85 02 31 00 97	IEC61400-2 менен шайкеш келген аз кубаттуулуктар орнотулган учурда CE маркалоого мүмкүндүк берүүчү же IEC, Canadian Wind Turbine Codes and Standards, JSWTA, RenewableUK Small Wind Turbine Standard, AWEA Small Wind Turbine Performance and Safety Standard стандарттарынын ичинен кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо буюмдуе операциялык сапаттарын камтыган жана анын коопсуздугун. Түндүк Америка жана Япония мамлекеттеринин рыноктору үчүн башында эле сертификацияланган продукциялар үчүн өзгөрүлмө токтуун жыштык стандартынын генераторунун долбоордук көрсөткүчтөрү 50 Гц барабар болушу керек. 2011/65/EU Директивасы менен шайкеш келген RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу.Кубаттуулугу чоң орнотулмалар үчүн шайкештик Кыргыз Республикасында же/жана Европа Бирлигинин же Бириккен Королдуктун секторалдык стандарттарына чектөөсү жок, же АКШнын. Канада жана Япония бир гана 50 Гц барабар болгон өзгөрүлмө жыштык берген генераторлор үчүн		КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/импорт	Шамал турбинасынын мачтасы	C25.11	C25.11	C25.11.23.500	C25.11.24	7308200000	73 08 20 00 11; 73 08 20 00 90	Гондола жана лопаптар менен биргеликте сертификациядан өткөн IEC61400-2 шайкештиги менен аз кубатуулуктагы орнотулмалар үчүн шайкештик гондола сертификацияланган стандарт боюнча, башкалар үчүн Кыргыз Республикасынын өзүнчө ченемдик талаптары менен ташылып келингендер. , Кубаттуулугу чоң орнотулмалар үчүн Кыргыз Республикасынын ченемдик талаптарына ылайык.		КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/ импорт	Ротор, ротордун колпагы, тормоздук механизмдер жана башка гондоланын запастык бөлүктөрү (эгерде гондоладан өзүнчө ташылып келсе) шамал турбинасынын лопаптары	C28.11	C28.11	C28.11.24	C28.11.24	8412908009	8412 90 2090	Турбина өндүрүүчүнүн талаптарына ылайык		КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Дүң Соода	Шамал электр станциясы үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.15	G46.64.08.200			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНСнан толук бошотулат
	Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Чекене Соода	Шамал электр станциясы үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	G47.54.00.200			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Изилдөөлөр/Долбоорлор/Долбоорлорду Башкаруу/Сыноолор	Гидроэлектр станцияларды куруу жана эксплуатациялоо үчүн, долбоордук курулуш, конструктордук документтерди түзүү үчүн жана башка зарыл болгон кызмат көрсөтүүлөрдү эксплуатациялоого берүү, инженердик иштеп чыгуулар, долбоорлорду башкаруу, долбоорлоо, инженердик изилдөөлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.300			Гидроэлектр станцияларга же Гидротоптоочу электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик. Долбоорлор жашоо циклинин мезгилинде (40 жыл) CO ₂ e/кВтсаат 50 граммдан аз болгон парник газдарын сууммардык бөлүп чыгаруусун көрсөтүүсү керек. Суу сктагычтын ватерлиниясынын төмөн жагына туш болгон бардык токойлор жыгачты кайра иштетүү продукциялары үчүн колдонуу үчүн же биоотунга пеллетирлөө үчүн кыйылышы керек, ошондой эле кыйылган токойдун ордун камтыган көмүртектин эквивалентиндеги жаны көчөттөрдү отургузуу керек.		КНСнан толук бошотулат

	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Курулуш	ГЭСтерди куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.300; F42.22.13.300; F42.22.22.300; F42.22.23.300			ГЭСтерге гана тиешелүү ишмердик	ГЭСтерди куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Белгиленген кубаттуулугу 500 кВт тан жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Эксплуатациялоо	ГЭСтерди эксплуатациялоо	D35.11.2	D35.12	D35.11.10.400	D35.12.00.300			ГЭСтерге гана тиешелүү ишмердик		Белгиленген кубаттуулугу 500 кВт тан жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Лизинг	ГЭСтерди эксплуатациялоо же/жана тейлөө үчүн жабдууларды лизингге берүү, ошондой эле ГЭСтердин өзүн же анын компоненттерин	N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	O77.39.40			ГЭСтерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/ Импорт	Гидравликалык турбиналар жана анын бөлүктөрү	C28.11	C28.11	C28.11.22	C28.11.22	8410	84 10				КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Дүн Соода	ГЭСтер үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.19	G46.64.08.300			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Чекене Соода	ГЭСтер үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	G47.54.00.300			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Изилдөөлөр/Долбоорлоо/Долбоорлорду Башкаруу/Сыноолор	Жылуулук насосторун колдонуу менен борборлоштурулган жылуулук жана муздатуучу системаларды куруу жана эксплуатациялоо үчүн, долбоордук курулуш, конструктордук документтерди түзүү үчүн жана башка зарыл болгон кызмат көрсөтүүлөрдү эксплуатациялоого берүү, инженердик иштеп чыгуулар, долбоорлорду башкаруу, долбоорлоо, инженердик изилдөөлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.300			Ишмердик жылуулук системаларына негизделген борборлоштурулган жылуулук жана муздаткыч системаларына гана тийиштүү. Долбоор бардык факторлорду эске алуу менен парник газдарын бөлүп чыгарууда таза уюмдөөнү көрсөтүшү керек.			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Курулуш	Жылытуучу насосторду колдонуу менен борборлоштурулган жылуулук жана муздаткыч системаларынын жабдуулары үчүн курулуш кызматтары	F42.99	F42.99	F42.99.29	F42.99.50			Ишмердик жылуулук системаларына негизделген борборлоштурулган жылуулук жана муздаткыч системаларына гана тийиштүү.			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Эксплуатациялоо	Жылытуучу насосторду колдонуу менен борборлоштурулган жылуулук жана муздаткыч эксплуатациялоо	D35.30	D35.30	D35.30.11.800; D35.30.22.000	D35.30.10; D35.30.12; D35.30.30; D35.30.32			Ишмердик жылуулук системаларына негизделген борборлоштурулган жылуулук жана муздаткыч системаларына гана тийиштүү.			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Өндүрүш/ Импорт	Жылуулук насостору	C28.25	C28.25	C28.25.12.500; C28.25.13.800	C28.25.12.500; C28.25.13.800	84158100; 8418610011; 8418610019; 8418610099	84 15 81 00 91; 84 15 81 00 99; 84 18 61 00 91; 84 18 61 00 99	Буюмдун операциялык параметрлерин жана коопсуздугун камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарына шайкештиги. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтин болушу. Жумушчу тулку бою парниги төмөн коэффициенти менен (800 кг/кг кем эмес). органикалык же синтетикалык газдардын базасында болушу керек. Жумушчу тулку бойдун газы Монреаль протоколун менен контролдонгон газдардын тизмесинде болбошу керек.		КНСнан толук бошотулат	

	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Өндүрүш/Импорт	Жылуулук насостору (запастык бөлүктөр)	C28.25	C28.25	C28.25.30.100; C28.25.30.500;	C28.25.30.100; C28.25.30.500;	8415900009; 841899100	84 15 90 00 65; 84 15 90 00 91; 84 15 90 00 99; 84 18 99 10 81; 84 18 99 10 87	Кыргыз Республикасынын аймагында гана жылуулук насосун өндүрүүчүлөрдүн муктаждыгы үчүн			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Дүн Соода	Жылуулук насостору менен дүн соода	G46.69	G46.64	G46.69.19	G46.64.06.100			Товардык номенклатура жогоруда саналган категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Монтаждык тейлөөлөр	Жылуулук насосторун орнотуу жана монтаждоо	F43.22	F43.22	F43.22.12.200	F43.22.12.300			Ишмердик жылуулук насосторун орнотууга гана тиешелүү			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башкага которуу	Лизинг		N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	O77.22.09.100; O77.39.09.100						КНСнан толук бошотулат
Электр энергияны берүү	Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ	Изилдөөлөр/Долбоорлоо/Долбоорлорду Башкаруу/Сыноолор	Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөрдү жана бөлүштүрүүчү түйүндөрдү кошуу максатында анын ичинде улуттук түйүндөргө, кайра жаралуу булактарынан алынган генерациянын жаңы кубаттуулуктарын же климаттын өзгөрүшүнө түйүндөрдүн туруктуулугун жакшыртуу боюнча иш чаралар, же колдонуудагы инфратүзүмдөргө салыштырмалуу жоготууларды кыйла азайтуу (10% кем эмес) куруу жана эксплуатациялоо үчүн, долбоордук курулуш, конструктордук документтерди түзүү үчүн жана башка зарыл болгон кызмат көрсөтүүлөрдү эксплуатациялоого берүү, инженердик иштеп чыгуулар, долбоорлорду башкаруу, долбоорлоо, инженердик изилдөөлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.400						КНС 50% га төмөн
Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ	Курулуш	Жогоруда белгиленген максаттар үчүн жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөрдү куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүдөр	F42.22	F42.22	F42.22.11; F42.22.12; F42.22.21; F42.22.12	F42.22.11.100; F42.22.12.100; F42.22.21.100; F42.22.12.100						Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контроль	КНС 50% га төмөн
Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ	Өндүрүш/Импорт	Аморфтук темирден жасалган жүрөкчөсү бар трансформаторлор	C27.11	C27.11	C27.11.4	C27.11.4x.100	8504210000; 8504220000	85 04		Туруктуу органикалык булгагычтар жөнүндө Стокгольм конвенциясына ылайык, трансформатордун конструкциясы жана муздатуучу суюктугу, туруктуу органикалык булгагычтарды камтыбашы керек	Трансформатордун максатка ылайыктуулугуна шайкеш келген тийиштүү маркалоо, буюмга түздөн-түз коюлган маркалоонун негизинде анын техникалык паспортунда же буюмду коштогон же буюмдун партиясын коштогон башка документтерде ырасталат. Эгерде Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн учурда сериялык өндүрүштү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон тийиштүү ченемдик техникалык документтер		КНС 50% га төмөн
Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ	Өндүрүш/Импорт	Өндүрүш/Импорт	Жогорку кубаттуулуктагы трансформаторлор	C27.11	C27.11	C27.11.4	C27.11.43.100	8504229000	85 04	Трансформатордун муздатуучу суюктугу жана конструкциясы СОЗ боюнча Стокгольм конвенциясына ылайык туруктуу органикалык булганычтарды камтыбашы керек			КНС 50% га төмөн
													КНС 50% га төмөн
Жогорку чыңалуудагы магистралдык түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ	Дүн Соода	Аморфтук темирден жасалган жүрөкчөсү бар трансформаторлор менен дүн соода жүргүзүү	G46.69	G46.64	G46.69.19	G46.64.06.200							КНС 50% га төмөн
Жогорку чыңалуудагы магистралдык	Эксплуатациялоо	Кайра жаралуу энергиясынын же энергияны сактоо системасын генерациялоо объектисинин	D35.13	D35.13	D35.13.1	D35.13.20						Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана	КНС 50% га төмөн

	түйүндөр > 110 кВ жана Бөлүштүргүч түйүндөр 3 – 35 кВ		операторунун жоопкерчилигинин зонасындагы бөлүштүрүүчү түйүндөрдү эксплуатациялоо								социалдык контроль		
	Төмөнкү чыңалуудагы түйүндөр < 1.5 кВ	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Кайра жаралуу булактарынан топтолгон кубатууларды кошуу максатында төмөнкү чыңалуудагы түйүндөрдү куруу жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар.	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.400					КНСнан толук бошотулат	
	Төмөнкү чыңалуудагы түйүндөр < 1.5 кВ	Курулуш	Жогоруда саналган максаттар үчүн төмөнкү чыңалуудагы түйүндөрдү куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.11; F42.22.12; F42.22.21; F42.22.12	F42.22.11.100; F42.22.12.400; F42.22.21.100; F42.22.12.100					КНСнан толук бошотулат	
Электр энергияны сактоо	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу жана тескерисинче	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Гидроптоочу электр станцияларын куруу жана эксплуатациялоого берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар.	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.500			Гидроптоочу электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик. Жашоо циклинин аралыгында 300 грамм CO ₂ /кВтсаат аз болгон парник газдарынын суммардык бөлүп чыгарууларын көрсөтө турган долбоорлор (40 жыл).		КНСнан толук бошотулат	
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу жана тескерисинче	Курулуш	Гидроптоочу электр станцияларын куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.500; F42.22.13.500; F42.22.22.500; F42.22.23.500			Гидроптоочу электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик	Гидроптоочу электр станцияларын куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контроль	КНСнан толук бошотулат
	Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу жана тескерисинче	Эксплуатациялоо	Гидроптоочу электр станцияларын эксплуатациялоо	D35.11.2	D35.16	D35.11.10.400	D35.16.00.100			Гидроптоочу электр станцияларына гана тийиштүү ишмердик	Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контроль	КНСнан толук бошотулат	
	Электр энергиясын сактоо	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Гидроптоочу электр станцияларын куруу жана эксплуатациялоого берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.600			Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивди куруу жана эксплуатациялоого берүүгө гана тиешелүү ишмердик. Жашоо циклинин аралыгында 300 грамм CO ₂ /кВтсаат аз болгон парник газдарынын суммардык бөлүп чыгарууларын көрсөтө турган долбоорлор (40 жыл). Долбоордук документация аккумуляторлордун иштөө мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча таасир этүүчү жана каржыланган планды камтуусу керек.		КНСнан толук бошотулат	
	Электр энергиясын сактоо	Курулуш	Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерди тургузуу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.500; F42.22.13.500; F42.22.22.500; F42.22.23.500			Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерине гана тиешелүү ишмердик		КНСнан толук бошотулат	
	Электр энергиясын сактоо	Эксплуатациялоо	Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерди эксплуатациялоо		D35.16		D35.16.00.200					КНСнан толук бошотулат	
	Электр энергиясын сактоо	Өндүрүш / Кайра иштетүү	Электр энергиясын сактоо үчүн жаңы аккумуляторлорду өндүрүү (уячалар, батареялар жана массивдер). Аккумуляторлорду кайра иштетүү (уячалар, батареялар жана массивдер).	C27.20; E38.32	C27.20; E38.21	C27.20.23; E38.32.39	C27.20.24; E38.21.26.100					КНСнан толук бошотулат	
	Энергияны сактоо максатында электр энергиясын механикалык	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду	Энергияны механикалык сактоо системаларын куруу жана эксплуатациялоого берүү үчүн курулуш, конструктордук жана	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.700			Энергияны механикалык сактоо системаларын куруу жана эксплуатациялоого берүүгө гана тиешелүү ишмердик.		КНСнан толук бошотулат	

	кинетикалык энергияга айландыруу жана тескерисинче	башкаруу / Сыноолор	долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар							Жашоо циклинин аралыгында 300 грамм CO ₂ /кВтсаат аз болгон парник газдарынын суммардык бөлүп чыгарууларын көрсөтө турган долбоорлор (40 жыл)			
	Энергияны сактоо максатында электр энергиясын механикалык кинетикалык энергияга айландыруу жана тескерисинче	Курулуш	Энергияны механикалык сактоо системаларынын курулмалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.XX	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.700; F42.22.13.700; F42.22.22.700; F42.22.23.700			Энергияны сактоонун механикалык системаларына гана тиешелүү ишмердик			КНС 50% га төмөн
	Энергияны сактоо максатында электр энергиясын механикалык кинетикалык энергияга айландыруу жана тескерисинче	Эксплуатациялоо	Энергияны сактоонун механикалык системаларын эксплуатациялоо		D35.16		D35.16.00.300						КНС 50% га төмөн
Электр энергиясын суутекке айландыруу	Электролиз суусун суутекке	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотулмаларды куруу жана эксплуатациялоого берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	N71.12.13.800			Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотулмаларды куруу жана эксплуатациялоого берүүгө тиешелүү гана ишмердик			КНС 50% га төмөн
	Электролиз суусун суутекке	Курулуш	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотулмаларды тургузуу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	F42.22.12.800; F42.22.13.800; F42.22.22.800; F42.22.23.800			Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотулмаларды тиешелүү гана ишмердик	Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контроль		КНС 50% га төмөн
	Электролиз суусун суутекке	Эксплуатациялоо	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотулмаларды эксплуатациялоо								Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контроль		КНС 50% га төмөн
	Электролиз суусун суутекке	Өндүрүш/Импорт	Электролиздик орнотулмалар		C27.11		C27.11.50.900	8543300000	85 43 30 70				КНСнан толук бошотулат
	Электролиз суусун суутекке	Дүң соода	Электролиздик орнотулмалар менен дүң соодалашуу	G46.69	G46.64	G46.69.19	G46.64.06.300						КНС 50% га төмөн
Билим берүү ишмердиги	Адистерди даярдоо	Энергиянын кайра жаралуу, энергияны сактоо жана электр энергиясын суутекке айландыруу чөйрөсүндө кесипкөй ишмердик үчүн инженерлерди, долбоорлоочуларды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69						Жогоруда көрсөтүлгөн категорияларга гана тиешелүү билим берүү ишмердиги			КНСнан толук бошотулат

11.2 Тармак: Транспорт

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CPA 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Жеке транспорт	Жөө жүргүнчүлөр инфратүзүмү	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Жөө жүргүнчүлөрдүн жана кыймыл аракетинин мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын жана башка өзгөчө муктаждыктардын кыймылы үчүн арналган жолдун четинде жайгашкан атайын жол инфратүзүмдөрүн куруу жана эксплуатациялоого берүү курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо,	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	N71.12.14.100			Белгиленген инфратүзүмдөрдү курууга гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат

			долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар									
	Жөө жүргүнчүлөр инфратүзүмү	Курулуш	Жөө жүргүнчүлөрдүн жана кыймыл аракетинин мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын жана башка өзгөчө муктаждыктардын кыймылы үчүн арналган жолдун четинде жайгашкан атайын жол инфратүзүмдөрүн түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	F42.11.10.100; F42.11.20.100; F42.13.10.100; F42.13.20.100		Белгиленген инфратүзүмдөрдү курууга гана тиешелүү ишмердик	Белгиленген жол инфратүзүмдөрүн куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электротранспорту үчүн инфратүзүм	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Автотранспорттун кыймылы үчүн, мотору жок транспорт каражаттары үчүн жана чакан электр транспорту үчүн жүрүүгө арналган жолдун четинде жайгашкан атайын жол инфратүзүмдөрүн куруу жана эксплуатациялоого берүү курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	N71.12.14.200		Белгиленген инфратүзүмдөрдү курууга гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана кичиэлектротранспорт үчүн инфратүзүм	Курулуш	Мотору жок транспорт каражаттары үчүн жана чакан электр транспорту үчүн жүрүүгө арналган жолдун четинде жайгашкан белгиленген жол инфратүзүмдөрүн куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	F42.11.10.200; F42.11.20.200; F42.13.10.200; F42.13.20.200		Белгиленген инфратүзүмдөрдү курууга гана тиешелүү ишмердик	Белгиленген жол инфратүзүмдөрүн куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электротранс-порт үчүн инфратүзүм	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды эксплуатациялоого берүүгө куруу үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	N71.12.14.300		Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды курууга гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электротранс-порт үчүн инфратүзүм	Курулуш	Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F41.10; F41.20	F41.00	F41.00.20.200; F41.20.20.200	F41.00.20.210		Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды курууга гана тиешелүү ишмердик	Токтоотуучу жайларды куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электротранс-порт үчүн рекреациялык инфратүзүм	Изилдөөлөр/ Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Катуу заттар төшөлгөн же кара жолдордо көп функционалдуу жана велосипед жүргөнгө ылайыктуу жолдорду эксплуатациялоого берүүгө куруу үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	N71.12.14.400		Көп функционалдуу жана велосипед жүргөнгө ылайыктуу жолдорго гана тиешелүү ишмердик. Топурактын эрозиясын чектөө боюнча иш чаралар жана ар түрдүүлүктү сактоого өзгөчө көңүл буруу зарыл			КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электротранс-порт үчүн рекреациялык инфратүзүм	Курулуш	Катуу заттар төшөлгөн же кара жолдордо көп функционалдуу жана велосипед жүргөнгө ылайыктуу жолдорду куруу үчүн курулуш кызматтары	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	F42.11.10.400; F42.11.20.400; F42.13.10.400; F42.13.20.400		Велосипед жүргөн жолдорго гана тиешелүү ишмердик. Топурактын эрозиясын чектөө боюнча иш чаралар жана ар түрдүүлүктү сактоого өзгөчө көңүл буруу зарыл		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат

	Мотору жок транспорт жана чакан электротранс-порт үчүн инфратүзүм	Эксплуатация-лоо	Жогоруда аныкталган инфратүзүмдөрдү эксплуатациялоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.22; H52.21.23; H52.21.24;	H52.21.22.100; H52.21.23.100; H52.21.24.100;			Жогоруда белгиленген категориялар боюнча инфратүзүмдөргө гана тиешелүү ишмердик		КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт	Өндүрүш/ Импорт	Жок дегенде бир дөңгөлөгү бар аны айдаган адамдын же анын жүргүнчүсүнүн күчү менен кыймылга келтирүүгө ылайыкталган түзмөктөр же башка транспорт каражаттары жана велосипеддер, лигераддар, роликтүү конькилер, самокаттар, велочиркегичтер, скейтборддор	C30.92	C30.92	C30.92.10; C30.92.99	C30.92.11; C30.92.12; C30.92.13	8712; 9506703000	87 12; 95 06 70 30	EN, US CPSC, же ISO колдонулган коопсуздук стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик	Коопсуздук стандарттарына болгон талаптар жаңы гана товарларга гана жайылтылат. Мурда колдонулган товарларды импорттоо, чет элдик муниципалдык түзүмдөрдөн же башка коммерциялык эмес уюмдардан кайрымдуулук катары алган коммерциялык эмес жана башка уюмдар тарабынан гана жүргүзүлүшү мүмкүн, мында экспортко жөнөтүлө турган товардын тазалыгын, ушул өлкөнүн укук коргоо органдары же башка мамлекеттик ыйгарым укуктуу органдары тарабынан берген документ менен тастыкташы керек же Кыргыз Республикасынан тышкары өзү колдонуу үчүн сатып алынган велосипедге жеке жактар үчүн импорттоодо	КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорттун запастык бөлүктөрү	Өндүрүш / Импорт	Жок дегенде бир дөңгөлөгү бар аны айдаган адамдын же анын жүргүнчүсүнүн күчү менен кыймылга келтирүүгө ылайыкталган түзмөктөр же башка транспорт каражаттары жана велосипеддер, лигераддар, роликтүү конькилер, самокаттар, велочиркегичтер, скейтборддор үчүн запастык бөлүктөр	C30.92.1	C30.92	C30.92.30.100; C30.92.30.600	C30.92.30.100; C30.92.30.600	871491 – 871499; 9506709000	87 14 91 – 87 14 99; 95 06 70 90	EN, US CPSC, же ISO колдонулган коопсуздук стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик	Жаңы гана товарлар	КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорттун запастык бөлүктөрү	Өндүрүш / Импорт	Велосипеддин покрывшалары	C22.11	C22.11	C22.11.12	C22.11.12.100	401150000	40 11 50	Ири импортоочулар (жылына 1000 даанадан өйдө) же жергиликтүү өндүрүүчүлөр, өндүрүлгөн же импорттолгон покрывшаларды утилдештирүү/ кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органына берүүсү керек	Жаңы гана товарлар	КНСнан толук бошотулат
	Чакан электротранспорт жана электромобилдер жана электромобилдер	Өндүрүш / Импорт	Евразиялык экономикалык бирликтин техникалык регламентине же Регуляциясы (EU) No 168/2013 шайкеш келген транспорттук каражаттардын, транспорттук каражаттардын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын же башка техникалардын түрлөрүнүн категорияларынын классификатору менен шайкеш келген L1-L7 категориясына классификациясына киргизүүгө мүмкүн же киргизбөөгө мүмкүн болгон, чакан электротранспорттор, электромобилдер жана электромобилдер классына киргизүүгө мүмкүн болгон аккумулятордук батареяга туташтырылган жок дегенде бир дөңгөлөгү бар түзмөктөр же башка транспорт каражаттары жана электровелосипеддер, монодөңгөлөктөр, электроскутерлер, электроскейтборд-дор	C30.91	C30.91; C30.92	C30.91.13	C30.91.13.100; C30.92.12; C30.92.13;	871160; 9506999000	87 11 60; 95 06 99	EN, US CPSC, же ISO колдонулган коопсуздук стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкеш келген чакан транспорт каражаттары жана өзү жүрүүчү түзмөктөр үчүн. Евразиялык экономикалык бирликтин техникалык регламентине же Регуляциясы (EU) No 168/2013 - менен шайкеш келген транспорттук каражаттардын, транспорттук каражаттардын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын же башка техникалардын түрлөрүнүн категорияларынын классификатору менен шайкеш келген L1-L7 категориясына классификациясындагы транспорттук каражаттар үчүн	Мурда колдонулган буюмдарды импорттоо L1-L7 категориясындагы транспорт каражаттары үчүн гана жол берилет. Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы буюмдарды импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар бажы органдарына, Кыргыз Республикасынын бажы аймагын кесип өткөндөн учурдан тартып импорттолгон буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек. RoHS шайкештик талаптары аккумуляторду башкаруу платаларына чейин – жана алардын бириктирүүчү элементтеринен жана аккумулятордук уячаларынан тышкары электрлүү жана электрондук курамы бар импорттолгон буюмдар кирет, эгерде Li же Ni негизинде аккумуляторлорду колдонгон учурда жана таза никелден же эритмесинен дөңгөлөктөрдү колдонгон учурда, же же коргошун-кислота аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына - жез зымдарына кысылган контакттар коргошундан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн.	Транспорттук каражаттын алгачкы 1,8 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинки 4% КНС, мындан кийинкишүшү ндай болуп кете берет. Наркы 4,5 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.

	Коргоочу шлемдер	Өндүрүш / Импорт	Жогоруда көрсөтүлгөн категориядагы транспорт каражаттарынын жүргүнчүлөрү жана айдоочуларын коргоо үчүн вело жана мотошлемдер	C32.99	C32.99	C32.99.11	C32.99.11.510; C32.99.11.520	650610	65 06 10	СЕ маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештиги же EN, US CPSC, же ISO колдонулган коопсуздук стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо	Жаңы гана товарлар		КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электр транспорту	Дүн Соода	Мотору жок транспорт жана анын запастык бөлүктөрү жана чакан электртранспорту менен дүн соода жүргүзүү	G46.49	G46.49	G46.49.33.000	G46.49.34			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер жана электромотоциклдер	Дүн Соода	Электромобилдер жана чакан электромотоциклдер менен дүн соода жүргүзүү	G45.40	G46.73	G45.40.40	G46.73.00.100;			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 1,8 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкиси шуңдай болуп кете берет. Наркы 4,5 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Мотору жок транспорт жана чакан электртранспорт	Чекене Соода	Мотору жок транспорт жана анын запастык бөлүктөрү жана чакан электртранспорту менен чекене соода жүргүзүү	G47.64	G47.63	G47.64.10.100	G47.63.03; G47.69.00.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер жана электромотоциклдер	Чекене Соода	Электромобилдер жана электромотоциклдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.40	G47.83	G45.40.20	G47.83.00.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 1,8 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкиси шуңдай болуп кете берет. Наркы 4,5 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Мотору жок транспорт жана чакан электртранспорт	Оңдоо жана тейлөө	Мотору жок транспортту жана чакан электртранспортту оңдоо жана тейлөө	S95.29	T95.29	S95.29.12	T95.29.02; T95.29.09			Мотору жок транспорт жана чакан электртранспортту гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер жана электромотоциклдер	Оңдоо жана тейлөө	Электромобилдерди жана электромотоциклдерди оңдоо жана ижарага берүү	G45.40	T95.32	G45.40.50	T95.32.00.100			Электромобилдерге жана чакан электромотоциклдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Мотору жок транспорт жана чакан электр транспорт	Ижара/ Лизинг	Мотору жок транспортту жана чакан электртранспортту ижарага берүү	N77.1	O77.12	N77.11.10	O77.12.02.100			Эгерде чындыгындагы жалпы операциялык бөлүп чыгаруулар (1 жана 2 чегинде) 30 грамм CO ₂ /км ден аз болсо.			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер жана электромотоциклдер	Ижара / Лизинг	Электромобилдерди жана электромотоциклдерди ижарага берүү	N77.11	O77.11	N77.11.10	O77.11.01.100			Эгерде чындыгындагы жалпы операциялык бөлүп чыгаруулар (1 жана 2 чегинде) 40 грамм CO ₂ /км ден аз болсо.			КНСнан толук бошотулат

	Электромобилдер	Өндүрүш / Импорт	Евразиялык экономикалык бирликтин техникалык регламенттерине шайкеш келген категориядагы транспорт каражаттары, транспорт каражаттарынын шассилери, өзү жүрүүчү машиналар жана башка техникалардын түрлөрүнүн классификаторун М1 же М1g категориясындагы электромобилдер же (EU) 2018/858 Регуляциясына шайкеш келген М1	C29.10	C29.10	C29.10.24.000	C29.10.24	8703800002	87 03 80	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы транспорт каражаттарын өндүрүү же импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар Кыргыз Республикасындагы ыйгарым укуктуу органга, транспорт каражаттарында колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек.			Транспорттук каражаттын алгачкы 3,5 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 5 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушу ндай болуп кете берет. Наркы 5,85 миллиондон аша КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Дүң соода	М1 жана М1g категориясындагы электромобилдер менен дүң соода жүргүзүү	G45.11.1	G46.71	G45.11.11; G45.11.12; G41.11.4	G46.71.12.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 3,5 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 5 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушу ндай болуп кете берет. Наркы 5,85 миллиондон аша КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Чекене соода	М1 жана М1g категориясындагы электромобилдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.11.9	G47.81	G45.11.21; G45.11.22; G45.11.3	G47.81.1x.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 3,5 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 5 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушу ндай болуп кете берет. Наркы 5,85 миллиондон аша КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Оңдоо жана тейлөө	М1 жана М1g категориясын-дагы электромобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.1	T95.31	G45.20.22	T95.31			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер	Ижара / Лизинг	М1 жана М1g категориясын-дагы электромобилдерди ижарага берүү	N77.11	O77.11	N77.11.10	O77.11.00.100			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Долбоорлоо / долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Коомдук кубаттоочу станциялар үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатациялоого берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.10	N71.12.14.500			Электромобилдерди кубаттоо үчүн коомдук инфратүзүмдү курууга гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат

	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Электр монтаждоо кызматтары	Кубаттоочу станцияларды монтаждоо	F43.21	F43.21	F43.21.10.900	F43.21.00.200						КНСнан толук бошотулат
	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Эксплуатациялоо	Коомдук кубаттоочу станцияларды эксплуатациялоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.29	H52.21.29.100			Коомдук кубаттоочу станцияларга гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Өндүрүш / Импорт	Электротран-спорт үчүн кубаттоочу станциялар	C27.11	C27.11	C27.11.50.330	C27.11.50.330	8504405500	85 04 40 60 90	Коопсуздукту жана операциялык параметрлерди камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берген техникалык стандарттарга шайкештик. Директивасы менен шайкеш келген RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу.			КНСнан толук бошотулат
	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Дүн соода	Электротранспорту үчүн кубаттоочу станциялар менен дүн соодалоо	G46.69	G46.83	C46.69.12	G46.64.06			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Электротранспорт-тун кубаттоочу инфратүзүмү	Чекене соода	Электротран-спорту үчүн кубаттоочу станциялар менен чекене соодалоо	G47.54	G47.54	G47.54.10	G47.54.00.500			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
Коммерциялык транспорт	Электромобилдер	Өндүрүш / Импорт	Евразиялык экономикалык бирликтин техникалык регламенттерине шайкеш келген категориядагы транспорт каражаттары, транспорт каражаттарынын шассилери, өзү жүрүүчү машиналар жана башка техникалардын түрлөрүнүн классификаторун M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясындагы электромобилдер же (EU) 2018/858 Регуляциясына шайкеш келген M2, N1 жана N2	C29.10	C29.10	C29.10.30; C29.10.41.100;	C29.10.30.100; C29.10.42	8702400001; 8703800009; 8704600000	87 02 40; 87 03 80; 87 04 60	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы транспорт каражаттарын өндүрүү же импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар Кыргыз Республикасындагы ыйгарым укуктуу органга, транспорт каражаттарында колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек.			Транспорттук каражаттын алгачкы 4,95 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкиси ушундай болуп кете берет. Наркы 7,65 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Дүн соода	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясындагы электромобилдер менен дүн соодалоо	G45.19.1	G46.71	G45.19.11	G46.71.12.100; G46.71.21.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 4,95 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкиси ушундай болуп кете берет. Наркы 7,65 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Чекене сатуу	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясындагы электромобилдер менен чекене соодалоо	G45.19.1	G47.81	G45.19.21	G47.81.90.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 4,95 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2%

													КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушундай болуп кете берет. Наркы 7,65 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Оңдоо жана тейлөө	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясындагы электромобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.9	T95.31	G45.20.22	T95.31.200			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер	Ижара / Лизинг	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясындагы электромобилдер	N77.11; N77.12	O77.12	N77.11.10; N77.12.11	O77.12.00.100			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер	Өндүрүш / Импорт	Евразиялык экономикалык бирликтин техникалык регламенттерине шайкеш келген категориядагы транспорт каражаттары, транспорт каражаттарынын шассилери, өзү жүрүүчү машиналар жана башка техникалардын түрлөрүнүн классификаторун M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы электромобилдер же (EU) 2018/858 Регуляциясына шайкеш келген M3 жана N3	C29.10	C29.10	C29.10.30; C29.10.41.300; C29.10.41.400	C29.10.45; C29.10.50.100	8704600000; 8702400002; 8705	87 02 40; 87 04 60; 87 05	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы транспорт каражаттарын өндүрүү же импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар Кыргыз Республикасындагы ыйгарым укуктуу органга, транспорт каражаттарында колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек.			Транспорттук каражаттын алгачкы 18 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушундай болуп кете берет. Наркы 23,4 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Дүң соода	M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы электромобилдер менен дүң соодалоо	G45.19.1	G46.71	G45.19.11	G46.71.12.100; G46.71.21.100			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 18 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан кийинкисиушундай болуп кете берет. Наркы 23,4 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Чекене соода	M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы электромобилдер менен чекене соодалоо	G45.19.9	G47.81	G45.19.21	G47.81.90.200			Товарлардын номенклатурасы категориялар боюнча жогоруда белгиленген позицияларга шайкеш келүүсү керек			Транспорттук каражаттын алгачкы 18 млн сом наркы КНС толук бошотулат, кийинки 450 миң сому 2% КНС төлөөгө жатат, кийинкиси 4% КНС, мындан

													кийинксиушу ндай болуп кеге берет. Наркы 23,4 миллиондон ашса КНС ставкасы толук төлөөгө жатат.
	Электромобилдер	Оңдоо жана тейлөө	M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы электромобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.9	T95.31	G45.20.22	T95.31.300			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Электромобилдер	Ижара / Лизинг	M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы электромобилдерди ижарага берүү	N77.12	O77.11; O77.12	N77.12.11	O77.12.00.200			Электромобилдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
Коомдук транспорт	Коомдук транспорттун инфратүзүмү	Изилдөө / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөткөндөр үчүн, линиялык темир жол инфратүзүмдөрүн, имараттарды жана курулмаларды куруу жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	F41.10; MA71.12	N71.12	F41.10.10; MA71.12.14	N71.12.14.600			Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөткөндөр үчүн инфратүзүмдөргө гана тиешелүү ишмердик		Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Коомдук транспорттун инфратүзүмү	Курулуш	Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүүлөрүн берүү үчүн линиялык темир жол инфратүзүмдөрүн, имараттарды жана курулмаларды түзүү үчүн курулуш кызматтары	F41.00; F41.20; F42.12; F42.13	F41.00; F41.20; F42.11; F42.12; F42.13	F41.00.20.200; F41.10.10.000; F41.20.20.200; F42.12.10; F42.12.20; F42.13.10; F42.13.20	F41.00.20.250; F41.10.10.100; F41.20.20.250; F42.12.10.100; F42.12.20.100; F42.13.10.500; F42.13.20.500			Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөткөндөр үчүн инфратүзүмдөргө гана тиешелүү ишмердик	Белгиленген жол инфратүзүмдөрүн куруу долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНС 50% төмөндөтүү
	Коомдук транспорттун инфратүзүмү	Эксплуатациялоо	Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүүлөрүн берүү үчүн линиялык темир жол инфратүзүмдөрүн, имараттарды жана курулмаларды эксплуатациялоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.19	H52.21.19.100			Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөткөндөр үчүн инфратүзүмдөргө гана тиешелүү ишмердик		Долбоордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНС 50% төмөндөтүү
	Коомдук транспорттун кызмат көрсөтүүлөрү	Транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдү берүү	Электр түйүндөрүнөн энергия алган транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүүлөрүн берүү	H49.10; H49.20; H49.31	H49.1; H49.20	H49.10.1; H49.20.1; H49.31.1; H49.31.2	H49.11.00.100; H49.12.00.100;						КНС 50% төмөндөтүү
	Темир жол транспору	Өндүрүш / Импорт	Электрлештирилген темир жол транспору же жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн электрлештирилген темир жол транспору менен жүрүүчү вагондор	C30.20	C30.20	C30.20.11; C30.20.2; C30.20.3	C30.20.11; C30.20.20.100; C30.20.3	8603; 8605	86 03; 86 05	Бул категориядагы аккумуляторду колдонгон транспорт каражаттарын өндүрүүчүлөр же импорттоочулар Кыргыз Республикасындагы ыйгарым укуктуу органга, транспорт каражаттарында колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек.			КНСнан толук бошотулат
Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Туруктуу транспорт үчүн кесипкөй ишмердик үчүн инженерлерди, долбоорлоочуларды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69					Жогоруда көрсөтүлгөн категорияларга гана тиешелүү билим берүү ишмердиги			КНСнан толук бошотулат

11.3 Тармак: Энергиянын натыйжалуулугу

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CРА 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Кыймылсыз мүлк объектилеринин	Сертификацияланг ан жашыл имараттар	Изилдөө / Долбоорлоо / Долбоорлорду	Сертификацияланган жашыл имараттарды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук	MA71.12	N71.12					Долбоорлор төмөндөгүдөй жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: IFC			КНС 50% төмөндөтүү

энергия үнөмдүүлүгү		башкаруу/Сыноолор	документтерди түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB же WELL, же 2010/31/EU директивасына шайкеш келүүсү керек.			
	Сертификацияланган жашыл имараттар	Курулуш	Сертификацияланган жашыл имараттарды түзүү үчүн курулуш кызматтары	F41.20	F41.00					Долбоорлор төмөндөгүдөй жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB же WELL, же 2010/31/EU директивасына шайкеш келүүсү керек.	Курулуш долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн	Долбоордук наркы 45 млн сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо	КНС 50% төмөндөтүү
	Азыркы учурдагы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергияны керектөөсүн кыскартууга мүмкүндүк берүүчү оңдоо жана курулуш долбоорлору	Оңдоо	Азыркы учурдагы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергияны керектөөсүн кыскартууга мүмкүндүк берүүчү оңдоо жана курулуш долбоорлору							Критерийге шайкеш келиши үчүн кыймылсыз мүлк объектисинин ээси же ижарага алуучусу иш жүзүндө иш бүткөнгө чейин салыштырмалуу жок дегенде 20%га бир энергия булактарына керектөөсүн иш жүзүндө көрсөтүүсү керек.	Курулуш долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНС төлөөдө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алуу учурунда долбоордун сметалык наркына киргизилген болгон учурда төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарлар башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү аркылуу кайтарылышы мүмкүн		КНС 50% төмөндөтүү
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Өндүрүш / Импорт	Автоклавдык газобетон блоктор	C23.61	C23.61	C23.61.11.300	C23.61.11.350	6810111000	68 10 11 10	0.15 Вт/мК көп эмес жылуулук берүү коэффициенти тастыктаган сыноолордун протоколдору. Асбест булалары жок экендигин тастыктаган документтер.			КНС 50% төмөндөтүү
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Өндүрүш / Импорт	Күйбөгөн материалдардан жасалган изоляциялык плиталар жана рулондор	C23.99	C23.99	C23.99.19.300	C23.99.19.300	6806100008	68 06 10	Асбест булалары жок экендигин тастыктаган документтер.			КНС 50% төмөндөтүү
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Өндүрүш / Импорт	Төмөн эмиссиялуу айнек	C23.11	C23.11		C23.11.11.100; C23.11.12.100	7003	70 03	MACT 31364-2014 же EN 1096 колдонуудагы версиясынын талаптарына шайкештиги			КНС 50% төмөндөтүү
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Өндүрүш / Импорт	Терезе жана каалга профилдери	C16.23; C22.23; C25.12	C16.23; C22.23; C25.12	C16.23.11.100; C22.23.14.500; C25.12.10.500	C16.23.11.100; C22.23.14.500; C25.12.10.500	3925200000; 4418190000; 7610100000	39 25 20; 44 18 19; 44 18 29; 76 10 10	1 м ² /Вт кем эмес жылуулук берүүдө каршылык коэффициенти тастыктаган сыноолордун протоколдору.			КНС 50% төмөндөтүү
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Өндүрүш / Импорт	Терезе жана каалга блоктору (объектте монтаждоого даяр болгон)	C16.23; C22.23; C25.12	C16.23; C22.23; C25.12	C16.23.11.100; C22.23.14.500; C25.12.10.500	C16.23.11.100; C22.23.14.500; C25.12.10.500	3925200000; 4418190000; 7610100000	39 25 20; 44 18 19; 44 18 29; 76 10 10	EN 14351. MACT 23166-2021 же EN 14351 колдонуудагы версиясынын талаптарына шайкештиги. 1 м ² /Вт кем эмес жылуулук берүү каршылык коэффициенти. Төмөн эмиссиялуу айнек менен айнек пакетти колдонуу жана терезенин же каалганын жайгашканына жараша айнектин чагылышуу аракетин тандоо мүмкүндүгү менен колдонуу.			КНС 50% төмөндөтүү
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Жылуулук эсептегичтер	C26.51	C26.51	C26.51.52.800	C26.51.52.850	9026802000	90 26 80	EN 1434 2023 же MACT аналогдорунун тадартарына шайкештик			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Термостатикалык башы менен же башы жок жылуулук системалары үчүн жөнгө салуучу клапандар. Суюктугу менен же газ түрүндөгү жумушчу денеси менен же электрондук термостатикалык баштары менен термостатикалык баштар.	C28.14	C28.14	C26.51.70.190; C28.14.12.530; C28.14.13.130	C26.51.70.130; C28.14.12.530; C28.14.13.130	8481803100; 9032108900	84 81 80 31; 90 32 10 80 90	MACT 30815-2019 же EN 215 колдонуудагы версиясынын же Keurmark схемасы боюнча сертификацияланган талаптарына шайкештиги. Электрондук термостатикалык баштар үчүн RoHS талаптарын канааттандырган 2011/65/EU Директивасынын шайкештиги менен документтердин болушу. Эгерде баштар же контроллерлер 120 В жогору чыңалуусу менен түйүндөргө кошулган учурда, баштардын ченөө схемасынын тактыгын жана функционалын, коопсуздугун камтыган EN, UL, CSA, BSI, MACT, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациясы же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк			КНСнан толук бошотулат

										берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги			
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Электрондук термостаттар	C26.51	C26.51	C26.51.70.150	C26.51.70.150	9032102000	90 32 10 20 90	Коопсуздук жана операциялык параметрлерди камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги. 2011/65/EU Директивасынын шайкештигине RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу.			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	«Акылдуу үй» Контроллерлери	C26.51; C27.12	C26.51; C27.12	C26.51.70.900; C27.12.31.300; C27.12.31.500	C26.51.70.950; C27.12.31.350; C27.12.31.550	853710; 8543708000; 9032890000	85 37 10 10 90; 85 43 70 90 99; 90 32 89 00 90	Коопсуздук жана операциялык параметрлерди камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги. 2011/65/EU Директивасынын шайкештигине RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу.			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Вентиляция системаларынын жылуулук рекуператорлору, шамалдаткычтар	C28.25	C28.25	C28.25.14.100	C28.25.14.200	8419500000	84 19 50 80 90	Коопсуздук жана операциялык параметрлерди камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги. 2011/65/EU Директивасынын шайкештигине RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу.			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Жылуулук системаларынын жылуулук өткөргүчтөрүнө дат басканга каршы кошулмалар	C20.59.9	C20.59	C20.59.5	C20.59.59.100	3403990000	34 03 99	Кошулмалардын химиялык курамы Regulation (EC) No 1907/2006 (REACH) талаптарына ылайык бекитилиши керек			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Жарыктын булактары Жарык диоддуу	C27.40	C26.11		C26.11.23.100	853951; 853952; 9405	85 39 51; 85 39 52; 94 05	Түстүн температура көрсөткүчтөрү IEC 60081 же МАСТ 62612 – 2019 менен шайкеш, ИЦ > 9 түстү берүү индекси МАСТ 62612 – 2019 шайкештигине ылайык же CRI > 90 боюнча CIE 13.3-1995 , жарык үнөмдүүлүгү > 135 лм/Вт МАСТ 62612 боюнча – 2019 же D классындагы рейтинг жана + CRI > 90 жогору Regulation (EU) 2019/2015 жана Regulation (EU) 2019/2020 менен шайкештиги. электр булагынын жылышуу коэффициенти > 0.7 25 вт чейинки лампаларда, жана 25 вт жогору лампаларда (cos φ) > 0.9 , 62612 – 2019 боюнча. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш / Импорт	Электр кыймылдаткычтарын башкаруу үчүн инверторлор	C27.11	C27.11	C27.11.50.500	C27.11.50.500	8504408500; 8504408700	85 04 40 85 90; 85 04 40 86 90	Коопсуздук жана операциялык параметрлерди камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын арасынан кайсы бирөөсү боюнча сертификациялоо же CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги. 2011/65/EU Директивасынын шайкештигине RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу.			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары жана энергияны	Дүң соода	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер же жылуулук өткөрүүсү төмөн материалдар менен курулуш материалдары менен дүң соода жүргүзүү	G46.73; G46.74; G46.75; G46.90	G46.47; G46.84; G46.85	G46.73.15; G46.73.16; G46.74.12; G46.75.12; G46.90.10	G46.13.02.100 ; G46.14.03.100; G46.15.03.100; G46.43.03.100;			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат

	үнөмдөөчү чечимдер						G46.43.04.100; G46.47.12.100						
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары жана энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Чекене соода	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер же жылуулук өткөрүүсү төмөн материалдар менен курулуш материалдары менен чекене соода жүргүзүү	G47.52	G47.52	G47.52.13; G47.52.16.900	G47.52.xx.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек			КНСнан толук бошотулат
	Азыркы учурдагы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергия керектөөсүн кыскартуу жана сертификацияланган жашыл имараттар	Монтаждоо кызмат көрсөтүүлөрү	Имараттар үчүн энергияны үнөмдөөчү чечимдерди монтаждоо	F43.21; F43.22; F43.29.1; F43.31; F43.34; F43.39; F43.91; F43.99	F43.21; F43.22; F43.23; F43.24; F43.31; F43.34; F43.35; F43.41; F43.91	F43.21.10; F43.22.1; F43.29.11.100; F43.31.10; F43.34.20; F43.39.11; F43.99.90.900	F43.23.10			Энергияны үнөмдөөчү чечимдерге гана тиешелүү ишмердик			КНСнан толук бошотулат
	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары	Монтаждоо кызмат көрсөтүүлөрү	Терезелерди жана каалгаларды орнотуу	F43.32	F43.32	F43.32.10.100; F43.34.20	F43.32.xx.100			МАСТ 30971-2012 талаптарына ылайык иштерди жүргүзүү			КНС 50% төмөндөтүү
	Энергияны үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Кир жуугуч машиналар	C27.51.9	C27.51	C27.51.13	C27.51.13	845011	84 50 11	EnergyStar, EU eco label же EU energy label класс C жана (EU) 2019/2023 жана Regulation (EU) 2019/2014 менен шайкеш келген жана андан жогору маркаларды белгилөө талаптарына шайкештиги			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Идиш жууган машиналар	C27.51.9	C27.51	C27.51.12	C27.51.12	8422110000	84 22 11	EnergyStar, EU eco label же EU energy label класс C жана (EU) 2019/2023 жана Regulation (EU) 2019/2017 менен шайкеш келген жана андан жогору маркаларды белгилөө талаптарына шайкештиги			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Электр менен суу жылыткычтар	C27.51.9	C27.51	C27.51.25	C27.51.25	851610	85 16 10	EnergyStar же EU energy label класс C жана (EU) 2019/2023 жана Regulation (EU) No 812/2013. менен шайкеш келген жана андан жогору маркаларды белгилөө талаптарына шайкештиги			КНСнан толук бошотулат
	Энергияны үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Сплит системасы жана башка климаттык жабдуулар	C28.25	C28.21	C28.25.12.200	C28.25.12.200	841510	84 15 10	EnergyStar же EU energy label класс A++ жана жогору маркасын белгилөө талаптарына шайкештиги, Regulation (EU) No 626/2011 менен шайкештиги. Жумушчу денеси парниктүүлүктүн төмөн коэффициенти менен (700 кг/кг аз). органикалык же синтетикалык газдардын базасында болуусу керек. Жумушчу дененин газы Монреаль протоколу менен контролдонгон газдардын тизмесинде жок болушу керек.			КНСнан толук бошотулат
	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Тиричилик муздаткыч жабдуулары	C27.51.1	C27.51	C27.51.11	C27.51.11	841810; 841821; 841829	84 18 10; 84 18 21; 84 18 29;	EnergyStar, EU eco label же EU energy label класс C жана Regulation (EU) 2019/2019 жана Regulation (EU) 2019/2016. менен шайкеш келген жана андан жогору маркаларды белгилөө талаптарына шайкештиги			КНСнан толук бошотулат
	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Өндүрүш / Импорт	Электроника жана компьютерлер	C26.20; C26.40	C26.20; C26.40	C26.20.11; C26.20.12; C26.20.13; C26.20.14; C26.20.15; C26.20.16.400; C26.20.16.600; C26.20.17; C26.20.18; C26.20.40	C26.20.11; C26.20.12; C26.20.13; C26.20.14; C26.20.15; C26.20.16.400; C26.20.16.600; C26.20.17; C26.20.18; C26.20.40	8471; 852852; 852859	84 71; 85 28 52; 85 28 59	EnergyStar, 80Plus Silver жана жогору, EU eco label же EU energy label класс C жана Decision (EU) 2020/1804 жана Regulation (EU) 2019/2013.. менен шайкеш келген жана андан жогору маркаларды белгилөө талаптарына шайкештиги			КНСнан толук бошотулат
	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасы	Дүң соода	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасы менен дүң соода жүргүзүү	G46.43	G46.43								КНСнан толук бошотулат
	Энергия үнөмдөөчү	Чекене соода	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасы менен чекене соода жүргүзүү	G47.54	G47.54								КНСнан толук бошотулат

	тиричилик техникасы												
	Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Энергиянын Аудити	Энергиянын аудити боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү берүү	MA71.12	N71.12	MA71.12.12; MA71.12.17	N71.12.12.100; N71.12.17.100			MACT 57576-2017 же EN 16247 же ISO 50002 стандарттары менен шайкеш келген кызмат көрсөтүүлөрдү берүү			КНСнан толук бошотулат
Өнөр жайында жана айыл чарбасында энергиянын натыйжалуулугу	Өндүрүш процесстерин оптималдаштыруу	Оптималдаштыруу долбоорлору	Жок дегенде 10%га өндүрүштүк жана ресурстар үнөмдүүлүгү жогорулагандыгын көрсөткөн ТОП, Лин, Сих Сигма жана башка методикалары боюнча өндүрүштү оптималдаштыруу долбоорлорун киргизүү	MA70.22	N70.20	MA70.22.15	N70.20.15.100			Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС 50% төмөндөтүү
	Өндүрүш базасын жакшыртуу	Жабдууларды алмаштыруу	Өнөр жай жабдууларынын же өндүрүш линияларынын бардыгын же бөлүгүн алмаштыруу мунун натыйжасында жок дегенде бир энергия булагын пайдалануусун суммардык сарамжалдуулугун 20%га ex-ante же ex-post, көрсөтүүгө мүмкүн							Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС 50% төмөндөтүү
	Өндүрүш базасын жакшыртуу	Жабдууларды алмаштыруу	Өнөр жай жабдууларынын же өндүрүш линияларынын бардыгын же бөлүгүн алмаштыруу мунун натыйжасында жок дегенде 20%га продукциянын бирдигине энергиянын керектөөсүн азайтууну ex-ante же ex-post, көрсөтүүгө мүмкүн							Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС 50% төмөндөтүү
	Өндүрүш базасын жакшыртуу	Жаңы жабдууларды сатып алуу	Экономикалык кызматташтык жана өнүктүрүү уюмунун өлкөлөрүндөгү эквиваленттүү процесстердин орточо көрсөткүчтөрү менен салыштырганда жок дегенде 20%га кыйла энергия натыйжалуу болгон жаңы өндүрүштүк линияны же өнөр жай жабдууларын сатып алуу							Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки	КНС 50% төмөндөтүү

												долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	
	Жылуулукту кайра колдонуу	Кошумча жабдууларды орнотуу	Учурдагы технологиялык процесстердин ашыкча жылуулук энергиясын топтоо жана пайдалуу колдонуу боюнча иш чаралар							Бул категорияга шайкеш келүүсү үчүн баштапкы процессте энергиянын же отундун кошумча санын колдонууга тыюу салынат. Долбоор сакталган жылуулук энергиясын колдонуудагы альтернативдүү сценарийлери менен салыштырганда парник газдарынын бөлүп чыгаруусун таза көрсөтүшү керек. Долбоор верфикатор тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС 50% төмөндөтүү
Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Энергиянын үнөмдүүлүгү чөйрөсүндө кесипкөй ишмердик үчүн инженерлерди, долбоорлоочуларды, колнсултанттарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69								КНСнан толук бошотулат

11.4. Тармак: Калдыктарды башкаруу

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CPA 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Төмөндө белгиленген категориялардагы калдыктарды башкаруу	Тиричилик калдыктарын өз өзүнчө топтоо, калдыктарды утилдештирүү жана кайра иштетүү	Изилдөөлөр / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Кайра иштетилүүчү чийки затты кайра иштетүү боюнча заводдорду жана ылгоо жана кайра иштетүү пункттарын, калдыктарды убактылуу сактоочу кампаларды куруу жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн керек болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү, жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.15	N71.12.12.100			Долбоордогу имарат төмөнкү жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB же WELL, же 2010/31/EU директивасынын талаптарына шайкеш келүүсү			КНС 50% төмөндөтүү
	Тиричилик калдыктарын өз өзүнчө топтоо, калдыктарды утилдештирүү жана кайра иштетүү	Курулуш	Сертификацияланган жашыл имараттарды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F41.20	F41.00	F41.20.20.100	F41.00			Долбоордогу имарат төмөнкү жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB же WELL, же 2010/31/EU директивасынын талаптарына шайкеш келүүсү		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС 50% төмөндөтүү
Катуу тиричилик калдыктары	Тиричилик калдыктарын өз өзүнчө топтоо	Кызмат көрсөтүүлөр	Катуу тиричилик калдыктарын өзүнчө жыйноо кызматтары	E38.11	E38.11	E38.11.1; E38.11.3	E38.11.1; E38.11.2; E38.11.3			Кыргыз Республикасынын калдыктарынын коркунучтуулук классын аныктоо боюнча методикалык сунуштамаларды жана коркунучтуу калдыктардын классификатору менен шайкеш келген калдыктардын төмөнкүдөй коддору бул класстагыларга кирет: 20015; 20024; 20034; 20044; 20054; 20065; 20075; 20085; 20095; 20133; 20143; 20163; 20173; 20203; 20184; и 20215.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС 50% төмөндөтүү

										Жеткирүүнүн акыркы пункту болуп убактылуу сактоочу пункт болуп саналышы керек жана андан ары кайра иштетүү үчүн же кайра иштетүүчү заводдор болушу мүмкүн.			
	Тиричилик калдыктарын өз өзүнчө топтоо	Кызмат көрсөтүүлөр	Жогорку коркунучтагы класстагы тиричилик жана кеңсе калдыктарын өзүнчө жыйноо кызмат көрсөтүүлөрү	E38.11	E38.11	E38.12.1	E38.12.11; E38.12.14			Кыргыз Республикасынын калдыктарынын коркунучтуулук классын аныктоо боюнча методикалык сунуштамаларды жана коркунучтуу калдыктардын классификатору менен шайкеш келген калдыктардын төмөнкүдөй коддору бул класстагыларга кирет: 20124; 20184; 20230; 20243; 20254; 20275; 20284; 20294; 20303; 20313; 20320; 20330; 20350. Жеткирүүнүн акыркы пункту болуп убактылуу сактоочу пункт болуп саналышы керек жана андан ары кайра иштетүү үчүн же кайра иштетүүчү заводдор болушу мүмкүн.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Тиричилик калдыктарын өз өзүнчө топтоо	Өндүрүш	Коомдук жайлар үчүн таштандыны өзүнчө жыйноо үчүн контейнерлер	C22.22; C25.29	C22.22; C25.22	C22.23.13; C25.29.11.500	C22.22.13.100 ; C25.22.11.500			Контейнерлерди өндүрүүчүлөр анын жашоо циклинин аралыгында контейнердин суутек изин эсептеп жана ачып берүүгө милдеттүү		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	Жылуулукту же электр энергиясын генерациялоо	Өндүрүш отуну, жылуулук же электр энергиясы үчүн тиричилик калдыктарын термикалык ажыратуу	E38.21	E38.22	E38.21.23	E38.22.10			Төмөнкү класстагы калдыктарды термикалык ажыратуу: 20015; 20024; 20034; 20044; 20054; 20065; 20075; 20085; 20095; 20133; 20143; 20163; 20173; 20203; 20184; 20215; 20223; 20230; 20243; 20254; 20275; 20284; 20294; 20372; 20385; 20395 жана 20995 жогорку температурадагы пиролиз методу менен жана электр энергиясын генерациялоо үчүн же курулуштарды жылытуу үчүн пиролиз продуктуларын колдонуу.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	Жылуулукту же электр энергиясын генерациялоо	Өндүрүш отуну, жылуулук же электр энергиясы үчүн тиричилик калдыктарын биологиялык ажыратуу	E38.21; E38.22	E38.22	E38.21.23	E38.22.10			Метандын синтези үчүн жана аны андан ары энергетикалык максатта колдонууда 20015; 20024; 20044; 20065; 20075; 20085; 20095 и 20254 класстагы калдыктардын биологиялык ажыроосу		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	Жер семирткичтерди өндүрүү	Компостирлөө	E38.21; E38.22	E38.21	E38.21.1	E38.21.37.100			Органикалык жер семирткичтер үчүн 20095 классындагы калдыктардын биологиялык ажыроосу		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	Кайра иштетүү	Даяр чийки заттын абалына чейин же кайра иштетүү продуктуларына чейин терең кайра иштетүү	E38.32	E38.21	E38.32.1	E38.21.xx			Калдыктардын бардык жарактуу топтору		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
Курулуш калдыктары	Курулуш калдыктарын утилдештирүү	Кайра иштетүү	Даяр чийки заттын абалына чейин же кайра иштетүү продуктуларына чейин терең кайра иштетүү	E38.21	E38.21	E38.21.1	E38.21.26	.		17 топтун жарактуу бардык калдыктары		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
Өнөр жай жана коммерциялык калдыктар	Металлдарды кайра иштетүү	Кызмат көрсөтүүлөр	Металл сыныктарын жыйноо кызмат көрсөтүүлөрү	E38.31	E38.21	E38.21.1	E38.21.26	.		20133; 20143; 20153; 20163; 20173; 20184 классындагы калдыктар			КНС 50% төмөндөтүү
	Металлдарды кайра иштетүү	Өндүрүш	Металл сыныктарынан алынган продукцияларды колдонууга даяр өндүрүш	C24	C24	C24.10.2	C24.10.2; C24.10.3			20133; 20143; 20153; 20163; 20173; 20184. классындагы калдыктар.			Жеңилдиктер жок
Айыл чарба калдыктары	Био отунга тамак аш калдыктарын жана майларды химиялык кайра иштетүү	Био отунду өндүрүү	Тамак аш өнөр жайынын өндүрүш процесстеринен жана ресторандардан чыккан калдыктардан биодизелди жана биоотундун башка түрлөрүн өндүрүү.	C20.59	C20.51	C20.59.59.970	C20.51.10			2, 3, 4, 18, 19, жана 20 топторунун бардык жарактуу калдыктары.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Өнөр жай жана мал чарба, талаачылык калдыктарын	Био отунду өндүрүү	Өнөр жай калдыктарынан жана айыл чарба ишмердигинен, мал чарбасынын калдыктарынан биогазды жана биоотундун башка түрлөрүн өндүрүү.	E38.21	D35.21	E35.21.10.900 ; E38.21.29	D35.21.02			2, 3, 4, 18, 19, жана 20 топторунун бардык жарактуу калдыктары.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат

	биологиялык кайра иштетүү												
	Тамак аш өнөр жайы жана талаачылык калдыктарын механикалык кайра иштетүү	Био отунду өндүрүү	Тамак аш өнөр жайы жана айыл чарба ишмердигинен чыккан калдыктардан пиллетирленген биомассаны өндүрүү.	E38.21	C16.26	E38.21.1	C16.26.10			2, 3, 4, 18, 19, жана 20 топторунун бардык жарактуу калдыктары.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
	Жер семирткичтерге айыл чарба ишмердигинде калдыктарды кайра иштетүү	Жер семирткичтерди өндүрүү	Долбоор кандайдыр бир белгисиздиктерди эске алуу менен парник газдарын бөлүп чыгарууда нетто кыскартууну көрсөтүүсү керек	C20.15	C20.15	C20.15.80	C20.15.80.100			Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек. Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНСнан толук бошотулат
Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Калдыктарды башкаруу чөйрөсүндө кесипкөй ишмердик үчүн экологдорду, инженерлерди, долбоорлоочуларды, консультанттарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69								КНСнан толук бошотулат

11.5. Тармак: Суу ресурстарын башкаруу

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CPA 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Ичүүчү сууну казып чыгаруу, даярдоо жана жеткирүү	Жер астындагы сууларды алуу	Изилдөөлөр / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Суулуу катмарлардан алынган ичүүчү сууну берүү үчүн скважиналарды, түтүк өткөргүчтөрдү, суу даярдоочу цехтерди жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн керек болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү, жана башка кызмат көрсөтүүлөр.	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	N71.12.16			Долбоорлордун максималдуу дебети горизонттун өзүн-өзү калыбына келтирүү деңгээлинен аз болушу керек. Насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек. Эгерде бир нече долбоорлор бир горизонтко кирүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болсо, анда алардын жалпы дебети горизонттун өзүн-өзү калыбына келтирүү деңгээлинен аз болушу керек. Керектөөчүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден кем эмес болушу керек	Калк үчүн ичүүчү сууну берүү үчүн гана долбоорлор		Жеңилдиктер жок
	Жер астындагы сууларды алуу	Курулуш	Курулуш кызмат көрсөтүүлөрү анын ичинде жер алдындагы булактардан суу алуу үчүн	F42.21	F42.21	F42.21.21; F42.21.22; F42.21.24	F42.21.21.100; F42.21.22.100; F42.21.24					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	Жеңилдиктер жок
	Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү	Изилдөөлөр / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Жер үстүндөгү суу сактагычтардан алынган ичүүчү сууну берүү үчүн скважиналарды, түтүк өткөргүчтөрдү, суу даярдоочу цехтерди жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн керек	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	N71.12.16			Насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек. Керектөөчүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден кем эмес болушу керек	Калк үчүн ичүүчү сууну берүү үчүн гана долбоорлор		Жеңилдиктер жок

	булактардан суу алуу		болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү, жана башка кызмат көрсөтүүлөр.										
	Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Курулуш	Жер үстүндөгү суу сактагычтардан алынган ичүүчү сууну берүү үчүн курулуш кызматтары.	F42.21	F42.21	F42.21.21; F42.21.22; F42.21.24	F42.21.21.100; F42.21.22.100; F42.21.24					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	Жеңилдиктер жок
	Ичүүчү сууну берүү	Эксплуатациялоо	Ичүүчү суу менен камсыздоочу түйүндөрдү эксплуатацияга берүү	D36.00	D36.00	D36.00.11; D36.00.20; D36.00.30	D36.00.1; D36.00.2; D36.00.3			Керектөөчүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден кем эмес болушу керек		Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	Жеңилдиктер жок
	Ичүүчү сууну даярдоо	Өндүрүш / Импорт	Ичүүчү суу үчүн фильтрациялык системалар жана филтрлер	C28.2	C28.9	C28.29.12.300	C28.29.12.300	8421210009	84 21 21 00 20; 84 21 21 00 90	NSF сертификациясынын болушу же ЕС - 2020/2184 Директивасынын талаптарына шайкештигинин эквиваленттуу системасына			Жеңилдиктер жок
Сугат үчүн сууну жеткирүү	Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Изилдөөлөр / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Сугат үчүн жер үстүндөгү суу сактагычтардан алынган сууну берүү үчүн суу алуучу курулмаларды, түтүк өткөргүчтөрдү жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн керек болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү, жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	N71.12.16			Долбоорлор ылдыйкы агымдын экосистемасынын жана суу сактагычтардын деградациясына жол бербеген туруктуу тандоону камсыз кылган жана баштапкы суу бассейнинин контекстинде иштелип чыккан керектөөнүн эсеп балансына ээ болушу керек жана	Сугат үчүн гана долбоорлор		Жеңилдиктер жок
	Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Курулуш	Ирригациялык түйүндөрдү куруу	F42.21	F42.21	F42.21.23; F42.21.24	F42.21.12.200; F42.21.23; F42.21.24;					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	Жеңилдиктер жок
	Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Эксплуатациялоо	Ирригациялык түйүндөрдү эксплуатациялоо	A01.61; E36.00	A01.61; E36.00	A01.61.10.330 ; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.12; E36.00.20; E36.00.30	A01.61.00.330 ; A01.61.00.360; A01.61.00.390; E36.00.12; E36.00.22			Түйүндөрдүн конструкциясы жабык типте болушу керек жана жоготуулардын деңгээли 5 %дан кем болбошу керек. Эгерде долбоордо кандайдыр бир технологиялык жабдуулар колдонулса, анда насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек.	Сугат үчүн гана долбоорлор	Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	Жеңилдиктер жок
	Тамчылатып сугаруу	Долбоорлоо / долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Тамчылатып сугаруу системаларын куруу, оңдоо жана ишке киргизүү үчүн курулуш, долбоордук жана долбоордук документтерди даярдоо үчүн зарыл болгон долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуу, ишке киргизүү жана башка кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	N71.12.16						КНС толук бошотулат
	Тамчылатып сугаруу	Курулуш	Тамчылатып сугаруу системаларын куруу	F42.21	F42.21	F42.21.23	F42.21.23						КНС толук бошотулат
	Тамчылатып сугаруу	Эксплуатациялоо	Тамчылатып сугаруу системаларын эксплуатациялоо	A01.61	A01.61	A01.61.10.330	A01.61.00.330						КНС толук бошотулат
	Тамчылатып сугаруу	Өндүрүш / Импорт	Тамчылатып сугаруу системалары жана анын компоненттери	C22.19; C22.21	C22.12; C22.21		C22.12.30.100; C22.21.22.100	3917320001; 3917330009; 3917390008; 3917400009	39 17 32 00 90; 39 17 33 00 90; 39 17 39 00 99				КНС толук бошотулат

									39 17 40 00 99			
Сугат үчүн жамгырдын суусун топтоо жана сактоо	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо	Изилдөө / Долбоорлоо/ Долбоорлорду башкаруу/ Сыноолор	Инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, ишке киргизүү жана жамгыр сууларын чогултуу жана сактоо системаларын куруу, оңдоо жана ишке киргизүү үчүн курулуш, долбоорлоо жана долбоордук документтерди даярдоо үчүн зарыл болгон башка кызматтар.	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	N71.12.16			Жамгыр сууларын чогултууну жана аны кийинчерээк колдонуу үчүн сактоону камтыган системалардын долбоорлору. Эгерде долбоордо кандайдыр бир технологиялык жабдуулар колдонулса, анда насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек.		КНС толук бошотулат
Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо	Курулуш	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо системасы үчүн курулуш кызматтары	F42.21	F42.21	F42.21.23	F42.21.23					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо	Эксплуатациялоо	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо системасын эксплуатациялоо	A01.61; E36.00	A01.61; E36.00	A01.61.10.330; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.20	A01.61.10.330; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.12				Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
Агынды сууларды тазалоо	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо	Изилдөө / Долбоорлоо/ Долбоорлорду башкаруу/ Сыноолор	Санитардык канализациялык түтүктөр, саркынды сууларды тазалоочу курулмалар түйүндөрүн куруу, оңдоо жана эксплуатациялоого берүү үчүн жана тиричилик саркындыларын тазалоо жана топтоо үчүн куруу, долбоорлоо жана долбоорлоо документтерин даярдоо үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	N71.12.16			Тиричилик саркынды сууларын топтоону жана аны тазалоону, же бир гана тазалоону камтыган системалардын долбоорлору. Эгерде долбоор кандайдыр бир технологиялык жабдууларды колдонсо, анда насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек. Долбоорлор парник газдарын андан ары колдонуу үчүн кармоочу системалары бар болуусу керек, мисалы Метан. Тазалоочу курулмалардан чыккандан кийин суунун сапаты Кыргыз Республикасынын санитардык ченемдерине жооп бериши керек.		КНС толук бошотулат
	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо	Курулуш	Тиричилик саркындыларын тазалоо жана топтоо системалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.21	F42.21	F42.21.13; F42.21.23	F42.21.13; F42.21.23				Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо	Эксплуатациялоо	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо системаларын эксплуатациялоо	E37.00	E37.00	E37.00.11	E37.00.11				Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо	Өндүрүш	Жеке агынды суулар үчүн септик системасы							Түзмөктөрдө парник газдарын андан ары колдонуу жана кармоо системалары болуусу керек, мисалы Метанды. Чыккан суунун сапаты Кыргыз Республикасынын колдонуудагы санитардык ченемдерине шайкеш келүүсү керек.		КНС толук бошотулат
	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо	Изилдөө / Долбоорлоо/ Долбоорлорду башкаруу/ Сыноолор	Нөшөрлөгөн жамгырдын сууларын тазалоо жана топтоо түйүндөрүн куруу, оңдоо жана эксплуатациялоого берүү үчүн куруу, долбоорлоо жана долбоорлоо документтерин даярдоо үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	N71.12.16			Долбоорлор системасы максималдуудан 25 % дан кем эмес оордукта мунай продуктуларынан чыккан саркындыларды тазалоону камсыз кылуусу керек. Эгерде долбоор кандайдыр бир технологиялык жабдууларды колдонсо, анда насостор жана башка суу менен камсыздоо жана тазалоочу түзүлүштөр		КНС толук бошотулат

										үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек.			
	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо	Курулуш	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо системалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F43.12	F42.21	F43.12.12	F42.21.23					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо	Эксплуатациялоо	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо системаларын эксплуатациялоо	E37.00	E37.00	E37.00.11	E37.00.11					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо	КНС толук бошотулат
Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Сууларды башкаруу чөйрөсүндө кесипкөй ишмердик үчүн экологдорду, инженерлерди, долбоорлоочуларды, консультанттарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69								КНСнан толук бошотулат

11.6. Тармак: Айыл чарбасы

Категория	Технология	Функционалдык Топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CPA 2.2.)	ТЭИ ТН	EU HS Code	Критерийлер	Тактоо	Долбоордун параметри	Салык макамы
Туруктуу айыл чарбасы	Айдоосуз себүү	Өндүрүш / Импорт	Айдоосуз себүүнүн сепкичтери	C28.30	C28.30	C28.30.33.350	C28.30.23.100	843231	84 32 31				КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Өндүрүш / Импорт	Роторлуу малалар	C28.30	C28.30	C28.30.32.300	C28.30.22.100	8432293000	84 32 29 30				КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Өндүрүш / Импорт	Жем берүүчү культиваторлор	C28.30	C28.30	C28.30.32.100	C28.30.22.200	8432291000	84 32 29 10				КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Өндүрүш / Импорт	Кык чачкычтар	C28.30	C28.30	C28.30.34.500	C28.30.24.100	8432410000	84 32 41				КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Дүң соода	Айдоосуз себүүнүн сепкичтери менен дүң соодалоо	G46.61	G46.61	G46.61.11	G46.61.01						КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Оңдоо жана тейлөө	Айдоосуз себүүнүн сепкичтерин оңдоо жана тейлөө	C33.12	C33.12	C33.12.21.200	C33.12.21.200						КНС толук бошотулат
	Айдоосуз себүү	Ижара / Лизинг	Айдоосуз себүүнүн сепкичтерин ижарага берүү	N77.31	O77.31	N77.31.10	O77.31.00						КНС толук бошотулат
	Кунары кеткен жерлерди калыбына келтирүү	Комплекстүү долбоорлор	Кунары кеткен жерлерди калыбына келтирүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02					Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС толук бошотулат
	Топурактын курамында сактала ала турган көмүртектин	Комплекстүү долбоорлор	Топурактын курамында сактала ала турган көмүртектин көлөмүн	A01; A02	A01; A02					Долбоорлор топурактын үлгүсүн репрезентативдик алууда лабораториялык талдоонун негизинде жок дегенде топуракта 1,5 %			КНС толук бошотулат

	көлөмүн жогорулатуу		жогорулатуу боюнча комплекстүү долбоорлор						көмүртектин курамынын жогорулашын далилдеши керек			
	Азоттун кычкылын бөлүп чыгарууну төмөндөтүү	Комплекстүү долбоорлор	Азот жер семирткичтерин колдонууну азайтуу боюнча комплекстүү долбоорлор	A01	A01				Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС толук бошотулат
	Күноскана чарбасы	Изилдөөлөр / Долбоорлоо / Долбоорлорду башкаруу / Сыноолор	Күносканаларды куруу, оңдоо жана эксплуатациялоого берүү үчүн куруу, долбоорлоо жана долбоорлоо документтерин даярдоо үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	N71.12.19.100		Күносканалар кайра иштетилүүчү материалдардан курулууга тийиш, эгерде курулушта желимдер колдонулса, алар утилдештирилгенден кийин 10 жылдын ичинде биологиялык жактан ажырай турган болушу керек. Жылытуу системаларын колдонгон учурда алар пиролиздик түзмөктөрдө биомасса калдыктарынын термикалык ажыроосуна, кайра жаралуучу энергияга же башка технологиялык процесстерден алынган жылуулуктун калдыктарына негизделген энергия булагын колдонууга тийиш.		КНС толук бошотулат	
	Күноскана чарбасы	Курулуш	Күносканаларды куруу	F41.00	F41.00	F41.00.20.100; F41.20.20.100	F41.00.22.100 ;		Күносканалар кайра иштетилүүчү материалдардан курулууга тийиш, эгерде курулушта желимдер колдонулса, алар утилдештирилгенден кийин 10 жылдын ичинде биологиялык жактан ажырай турган болушу керек. Жылытуу системаларын колдонгон учурда алар пиролиздик түзмөктөрдө биомасса калдыктарынын термикалык ажыроосуна, кайра жаралуучу энергияга же башка технологиялык процесстерден алынган жылуулуктун калдыктарына негизделген энергия булагын колдонууга тийиш.		КНС толук бошотулат	
	Аквапоника системасы	Комплекстүү долбоорлор	Топураксыз системаларда өсүмдүктөрдү өстүрүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02				Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС толук бошотулат
	Агриволтаика	Комплекстүү долбоорлор	Фото электрлердин жана панелдердин алдында өсүмдүктөрдү өстүрүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02				Долбоор баалоочу тарабынан жактырылышы керек		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички	КНС толук бошотулат

											ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	
	Пахтаны өстүрүү жана кайра иштетүү	Өстүрүү	Пахтаны сертификатташырып өстүрүү жана кайра иштетүү	A01.16	A01.16				Процесс Better Cotton Initiative сертификатын алышы керек			КНС 50% төмөндөтүү
	Асылдандыруу ишмердиги	Өстүрүү	Кургакка чыдамдуу, ооруга чыдамдуу жана башка гибриддүү өсүмдүктөрдү жана түрлөрдү асылдандыруу	A01.30	A01.30				Генетикалык модификацияланган технологияларды колдонбой табигый асылдандыруу			КНС толук бошотулат
	Энергетикалык биомассаны өстүрүү	Өстүрүү	Тамак аш же тоют өсүмдүктөрүн өстүрүү үчүн кунары кеткен же жараксыз жерлерде энергетикалык же породалуу өсүмдүктөрдү өстүрүү.	A01.19; A02.10	A01.19; A02.10				Долбоордун жашоо циклинин аралыгында көмүртекти топуракта сактала ала турган көмүртектин көлөмүн жогорулатуунун суммардык неттосу болуусу керек, ээлеген жерлердин абалын жакшыртуусу керек жана верификатордун жактыруусун алуусу керек.		Долбоордук наркы 450 миң сомдон төмөн болгон долбоорлор ички ресурстар менен бааланат, 450 миң сомдон баштап 4,5 миллион сомго чейинки долбоорлор баалоочу адистер тарабынан бааланат, 4,5 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор юридикалык жак болгон баалоочулар тарабынан бааланышы керек.	КНС толук бошотулат
	Кампа	Изилдөө / Долбоорлоо/ Долбоорлорду башкаруу/ Сыноолор	Айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документацияларды түзүү үчүн инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка зарыл болгон кызматтар	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	N71.12.19.200		Климатты контролдоо системасы менен капиталдык курулуштар IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: же 2010/31/EU директивасына шайкеш келүүсү керек. Климатты контролдоо системасы жок жеңил курулуштар кайра иштетилүүчү материалдардан конструкцияланышы керек. (CAS) контролдоочу атмосферасы менен системасы же климат контролдоочу системаны колдонгон учурда, долбоорлор парник газдарынын бөлүп чыгаруусун кыскартуу неттосун көрсөтүүсү керек же климаттын өзгөрүүсүнө ыңгайлашуу контекстинде, эң прагматикалык сценарийлердин контекстинде туруктуулугун көрсөтүүсү керек.			КНС толук бошотулат
	Кампа	Курулуш	Айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды куруу	F41.00	F41.00	F41.00.20.100; F41.20.20.100	F41.00.22.200		Сертификацияланган долбоор болуп түзүлгөн капиталдык курулуштар үчүн сертификат алуу керек			КНС толук бошотулат

	Кампа	Эксплуатация-лоо	Айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды эксплуатациялоо	H52.10	H52.10	H52.10.11; H52.10.13; H52.10.19	H52.10.01; H52.10.03; H52.10.09						КНС толук бошотулат
	Электрлештирилген бакча куралы	Өндүрүш / Импорт	Электрлештирилген газон чапкычтар	C28.30	C28.30	C28.30.40.100	C28.30.30.100	8433111000	84 33 11 10	CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги, EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациясы. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу, аккумулятордук уячалардын жана анын бириктирүүчү элементтеринен тышкары.	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы буюмдарды импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар бажы органдарына, Кыргыз Республикасынын бажы аймагын кесип өткөндөн учурдан тартып импорттолгон буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек. RoHS шайкештик талаптары аккумуляторду башкаруу платаларына чейин – жана алардын бириктирүүчү элементтеринен жана аккумулятордук уячаларынан тышкары электрлүү жана электрондук курамы бар импорттолгон буюмдар кирет, эгерде Li же Ni негизинде аккумуляторлорду колдонгон учурда жана таза никелден же эритмесинен дөңгөлөктөрдү колдонгон учурда, же же коргошун-кислота аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына - жез зымдарына кысылган контактар коргошундан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн.		КНС толук бошотулат
	Электрлештирилген бакча куралы	Өндүрүш / Импорт	Электрлештирилген чынжырлуу араалар	C28.30	C28.30	C28.24.11.230	C28.24.11.230	8467221000	84 67 22 10	CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги, EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациясы. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу, аккумулятордук уячалардын жана анын бириктирүүчү элементтеринен тышкары.	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы буюмдарды импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар бажы органдарына, Кыргыз Республикасынын бажы аймагын кесип өткөндөн учурдан тартып импорттолгон буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек. RoHS шайкештик талаптары аккумуляторду башкаруу платаларына чейин – жана алардын бириктирүүчү элементтеринен жана аккумулятордук уячаларынан тышкары электрлүү жана электрондук курамы бар импорттолгон буюмдар кирет, эгерде Li же Ni негизинде аккумуляторлорду колдонгон учурда жана таза никелден же эритмесинен дөңгөлөктөрдү колдонгон учурда, же же коргошун-кислота аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына - жез зымдарына кысылган контактар коргошундан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн.		КНС толук бошотулат
	Электрлештирилген бакча куралы	Өндүрүш / Импорт	Бадал тосмолорду жана газондорду кыркуу үчүн электрлештирилген машиналар	C28.30	C28.30	C28.24.11.800	C28.24.11.800	8467298000	84 67 29 80	CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги, EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациясы. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу, аккумулятордук уячалардын жана анын бириктирүүчү элементтеринен тышкары.	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы буюмдарды импорттоону пландаган жеке жана юридикалык жактар бажы органдарына, Кыргыз Республикасынын бажы аймагын кесип өткөндөн учурдан тартып импорттолгон буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды берүүсү керек. RoHS шайкештик талаптары аккумуляторду башкаруу платаларына чейин – жана алардын бириктирүүчү элементтеринен жана аккумулятордук		КНС толук бошотулат

											уячаларынан тышкары электрлүү жана электрондук курамы бар импорттолгон буюмдар кирет, эгерде Li же Ni негизинде аккумуляторлорду колдонгон учурда жана таза никелден же эритмесинен дөңгөлөктөрдү колдонгон учурда, же же коргошун-кислота аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына - жез зымдарына кысылган контакттар коргошундан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн.		
	Электрлештирилген бакча куралы	Дүң соода	Электрлештирилген бакча куралы менен дүң соода жүргүзүү	G46.61	G46.61	G46.61.11	G46.61.02			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНС толук бошотулат	
	Электрлештирилген бакча куралы	Чекене соода	Электрлештирилген бакча куралы менен чекене соода жүргүзүү	G47.52	G47.52	G47.52.16.700	G47.52.04.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНС толук бошотулат	
	Электрлештирилген бакча куралы	Оңдоо жана тейлөө	Электрлештирилген бакча куралын оңдоо жана тейлөө	S95.22	T95.22	S95.22.10	T95.22.00.100			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНС толук бошотулат	
	Электрлештирилген бакча куралы	Ижара / Лизинг	Электрлештирилген бакча куралын ижарага же лизинге берүү	N77.29	O77.31	N77.29.16	O77.31.00			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген категориялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		КНС толук бошотулат	
Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Туруктуу айыл чарба чөйрөсүндө кесипкөй ишмердик үчүн экологдорду, зоологдорду, агрономдорду, долбоорлоочуларды, консультанттарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69							КНСнан толук бошотулат	

12. Отчеттуулук механизмдери

12.1. Туруктуу Өнүктүрүүнүн Максаттарына жетүүнүн жана көмүртек нейтралдуулугунун алкагында, ушул Жашыл Таксономиянын экономикалык ишмердигине катышууну пландаган ишкер субъекттери, эл аралык стандартка ылайык келген өзүнүн парник газдарын бөлүп чыгаруусун эсепке алууну жүргүзүүсү керек, атап айтканда GHG Protocol стандарттарынын сериясын, 1 жана 2 Камтууларындагы бөлүп чыгаруулардын эсептери үчүн зарыл болгон маалыматтарды жыйноо. Аталган маалыматты жыйноо үчүн зарыл болгон формалар Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органы тарабынан даярдалат жана жылдык отчеттуулука киргизилет.

12.2. Банктарга, банктык эмес жана адистештирилген финансылык – кредиттик уюмдарга ыйгарым укуктуу органдар тарабынан 15 категориянын, 3 Камтуусунун бөлүп чыгаруулары үчүн GHG Protocol стандарттарынын негизинде парник газдарынын бөлүп чыгаруусунун көрсөткүчтөрүнүн өсүшүн же кыскарышынын көрсөткүчтөрүнүн отчеттуулугунун формасы иштелип чыгат.

12.3. Кыргыз Республикасынын аймагында жеткиликтүү негизги отун кен байлыктарынын түрлөрү жана техникалык газдар үчүн жана эсеп саясатын стандартташтыруу жана жөнөкөйлөтүү максатында климаттын өзгөрүшү жана жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан CO₂ бөлүп чыгарууларынын тийиштүү коэффициенттери иштелип чыгат жана бекитилет. Көрсөтүлгөн коэффициенттерди бекиткенге чейин биринчи топтун (Tier 1) стандарттуу коэффициенттерин колдонуу сунушталат (Default), МГИЭК (IPCC) таблицаларында (<https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/index.html>) жана тиркемелерде көрсөтүлгөн парник коэффициенттери, МГИЭКтин 6 баалоочу отчетуна. (https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Chapter07_SM.pdf).

13. Жашыл ишмердиктин баалоочулары/верификаторлору институту

13.1. Жашыл ишмердиктин баалоочулар институту өзүнүн ишмердигин аларды жашыл ишмердикти баалоочулардын реестрине киргизилгенден кийин гана баштоосу мүмкүн.

13.2. Жашыл ишмердикти баалоочулардын реестрине киргизүү үчүн талаптар, анын ичинде кепилдик берүү деңгээли жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан аныкталат.

14. Корутунду жоболор

14.1. Жашыл Таксономиянын ушул редакциясы дүйнөлүк мыкты практикаларды пилоттук ишке ашыруу болуп саналат жана ал бекилгенден кийин Таксономияны иш жүзүндө ишке ашыруунун негизинде шайкештик талаптарын өзгөртүү жана категориялардын тизмесин кеңейтүүнү билдирет жана ал кабыл алынгандан кийин 3 жыл өткөндөн кийин милдеттүү түрдө кайрадан каралып чыгууга жатат.

14.2. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги экономикалык саясатты жана жашыл экономиканы иштеп чыгууга жооптуу ыйгарым укуктуу орган катары, ушул Жашыл Таксономиянын текстиндеги кийинки өзгөртүүлөргө жана ишке ашыруунун сапатына жалпы мониторинг жүргүзүү үчүн жооптуу орган болуп саналат.